

A

**BAKONYNÁNAI NÉMET
NEMZETISÉGI NYELVOKTATÓ
ÁLTALÁNOS ISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

Jogszábeli változásokkal kiegészített módosításokat a Bakonyánai Német Nemzetiségi Általános Iskola fenntartója 2024. szeptember 9-én hagyta jóvá.

Jóváhagyta: Simonné Rummel Erzsébet BNNÖ elnök

Tartalomjegyzék:

1. Az iskola nevelési programja	4
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	10
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	13
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:	15
1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:	16
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	18
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	23
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel	32
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	33
1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	35
1.10 A felvétel, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	36
2 Az intézmény helyi tanterve, a 2020-as NAT követelményeinek megfelelően	38
2.1 A német nemzetiségi nevelés és oktatás feladatainak megvalósítása	38
2.2 Lokales Lehrprogramm der Anstalt	42
3 Hatálybaléptetés ütemezése	47
4 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	51
5 Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek.....	52
5.1 Az eredményes tanulás segítésének elvei.....	52
5.2 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	54

5.3	Projektoktatás	55
5.4	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	55
5.5	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	57
5.6	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	61
5.7	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	62
5.8	Egész napos iskola	62
5.9	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérése	63
6	Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	64
6.1	Az iskola egészségnevelési elvei.....	64
6.2	Az iskola környezeti nevelési elvei	66
7	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	73
7.1	A magatartás értékelésének elvei	73
7.2	A szorgalomjegyek megállapításának elvei	75
7.3	A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei.....	76
8	A Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos információk	79
8.1	Érvényesség	80

Az iskola nevelési programja

A pedagógiai program alapja és iránymutatója az intézményben folytatott nevelő-oktató munkának.

Célunk, hogy minden ránk bízott gyermek széleskörű személyiségfejlesztésben részesüljön, úgy hogy a helyi sajátosságokat, értékeket is megőrizzük. A XXI. században más a gyerekek neveltségi szintje, ismerete, készsége, kompetenciája. Megváltoztak a családi körülmények, más lett a társadalmi minta, más lett a követelmény. A gyerekeknek meg kell tanítanunk az alapismereteket, fel kell őket készítenünk az életen át tartó tanulásra, ki kell alakítanunk az alapkompentenciákat.

A kompetenciafejlesztésnél olyan tanulási módszereket és munkaformákat kell alkalmaznunk, aminél a valaminek a tudásáról áthelyeződik a hangsúly a csinálni tudásra. Ezáltal a tudásuk alkalmazható lesz, cselekvésben, aktivitásban jelenik meg.

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Ennek érdekében:

- Pedagógiai munkánkban a szakmai ismeretek állandó bővítésére törekszünk.
- A képességfejlesztő, készségeket kialakító módszertani eljárásokat állítjuk munkánk középpontjába.

- Szociális hátrányokat kompenzálni tudó értékeket közvetítünk.
- A gyerekek személyiségét tiszteletben tartjuk.
- Felébresztjük tanítványainkban az egészséges életmód iránti igényt.

Küldetésünk:

Nyelveket magas szinten beszélő, a világra nyitott, önmagáért és környezetéért felelősséget vállaló, demokratikusan gondolkodó és cselekvő, az európai humanista hagyományokra, a magyarországi eredményekre épülő, erkölcsiségében és szellemiségében felnövekvő, és ennek szellemében cselekvő polgárok nevelése és oktatása, a nemzetiségi identitástudat erősítése, a német nemzetiségi hagyományok megőrzése, felelevenítése.

Munkánkat hivatásnak tekintjük, amelyet szeretetteljes légkörben végzünk. Segítünk abban, hogy minden gyermek harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó emberré váljon. Mindezeket jól felkészült, szakmailag igényes, megújulásra képes, a minőség iránt elkötelezett, segítőkész pedagógusokkal, munkatársakkal és a velük együttműködő szülőkkel szeretnénk megvalósítani.

Intézményünkben arra törekszünk, hogy:

- a gyermeki személyiséget elfogadás, szeretet, megbecsülés és következetes nevelés övezze,
- a nevelés segítse a gyermek személyiségfejlődését és egyéni képességeinek kibontakoztatását, a gyermekközösségben végezhető sokszínű, az életkornak megfelelő tevékenység által,
- a diákok biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben.

Munkánk fontos részének tekintjük, hogy a valamilyen területen tehetséget mutató gyerekeknek lehetőséget biztosítsunk a továbbfejlődésre, de ugyanolyan fontosnak tekintjük, hogy a lemaradókat, problémával küzdőket segítsük a felzárkóztatásban, beilleszkedésben.

Gyermekképünk:

Pedagógusaink arra törekednek, hogy intézményünk tanulói szellemileg, erkölcsileg, testileg egészséges felnőttekké váljanak. Rendelkezzenek korszerű, életük során továbbfejleszthető tudással, készségekkel, képességekkel.

Nevelési eszményünkben olyan végzős diák képe él, aki:

- reális énképpel, reális önismerettel bír
- van önbizalma, önbecsülése
- nyitott, nyílt másokkal szemben
- szociálisan érzékeny
- fegyelmezett, rendelkezik önfegyelemmel
- kreatív, nyitott a világ felé,
- képes az önálló ismeretszerzésre,
- szilárd ismeretekkel, biztos tudással rendelkezik,
- jól kommunikál anyanyelvén, és megérteti magát egy idegen nyelven,
- tájékozott a világ dolgaiban,
- érdeklődő, kulturáltan viselkedő, illetudó,
- szorgalmas, tudja, hogy céljait csak munkával érheti el,
- határozott és döntőképes,
- találékony, életrevaló, bárhol megállja a helyét,
- egészségesen él, megjelenése, személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Természetesen tudjuk, nem rendelkezünk varázserővel, a tudomány sem lehet a segítségünkre „személyiségprogramozó” technikával, hogy minden tanulónkat felvértezzük ezen személyiségjegyekkel. Pedagógiai munkánk minden eleme mégis erre irányul, és ettől szép.

Intézményünk célul tűzi ki a „**Boldog Iskola**” programban való részvételt. Ennek keretében egy pedagógus vállalja a képzésben való részvételt. A program fókuszában az áll, hogy hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és a tanulásban egy optimista hozzáállást kialakítani a diákok körében, mely a pozitív pszichológia módszereire épül, ami mind a diákok, mind a tanárok jól-létével foglalkozik, és ahol lehetőség van a szülőket is bevonni a programba. A tudás

kiegészítése a cél, hogy a hagyományos tudásátadás és az életben szükséges kompetenciák fejlesztése összhangban legyen az iskolai oktatással.

A cél az, hogy a” Boldogságórák” derűs és élménygazdag feladatai, játéakai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet.

Gyermekeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, melyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.

Ennek érdekében:

- Célunk: a német kisebbség kultúrájának mélyebb megismerése, hagyományainak ápolása.
- Célunk az, hogy minden tevékenységünket a nevelés és oktatás egész területén egyaránt a gyerekek okos szeretete hassa át.
- Célunk, hogy meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit.
- Célunk, hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzék meg mindazokat a kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja.
- A tehetség kibontakoztatása érdekében célunk az önbizalomnak, a megmérettetés igényének és bátorságának, a versenyszellemnek a kialakítása, amely azonban nem mellőzheti a segítőkészséget és az együttműködési képességet sem.
- Célunk az, hogy – elsősorban személyes példamutatással – neveljük tanulóinkat toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.
- Célunk, a szülőkkel olyan szellemben együttműködni, hogy iskola és szülő egyaránt érezze: közősek a céljaink és érdekeink.
- Célunk a szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása.
- Célunk a kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség – és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Célunk az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémáik iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, kulcskompetenciákra, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományokra és szükségletekre épül. Pedagógiai feladatainkat az alábbiak szerint határoztuk meg: a NAT-ban és a kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy alakuljon ki tanulóink gondolkodásában az egész életen át tartó tanulás igénye, a rugalmasság, az együttműködés, a bizonytalanság kezelésének képessége.

Egész életen át tartó tanulás, azaz legyenek képesek saját sorsuk és életpályájuk alakítására.

Szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése: magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Nevelő-oktató munkánk során átfogó képet kell nyújtanunk a munka világról. Fejleszteni kell a fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével, kapcsolatos területekkel összefüggő cselekvési kompetenciákat.

Lényegesnek tartjuk a tanulókat önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezet kialakítását.

A különböző ismeretek elsajátíttatása során arra törekszünk, hogy a tanuló értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti képessége és igénye korának megfelelő fejlettséget érjen el.

A tanítás - tanulás tevékenysége terén, melynek központjában a motiváló tényezők állnak, a sikerélmény kitartó tevékenységre sarkall, és alkotóképes tudást eredményez.

Az eredményes tanulás egyénre szabott módszereinek, technikáinak az elsajátítása, gyakoroltatása, a gondolkodási folyamat művelése a feladatunk.

Szilárd alapokat kell teremtenünk, hogy nyitottá, fogékonnyá, kreatívvá váljanak tanulóink. Minden ez irányú tevékenységet a szemléletesség, a cselekedtetés, az önálló munkáltatás és a differenciáltság kell, hogy áthasson.

Fontosnak tartjuk a tanár hitelességét, a demokratikus, a nevelő- oktató munkát irányító tanári magatartást a „hatalmat gyakorlóval” szemben. Továbbá pedagógusaink rendelkezzenek olyan alapvető készségekkel, mint a feltétel nélküli elfogadás, empátia, a tapasztalat, a hitelesség, a tudatosság és az ezek közlése közötti harmonikus viszony kialakítása.

Fontosnak tartjuk továbbá olyan pedagógusok alkalmazását, akik rendelkeznek a következő pedagógiai képességekkel, kompetenciákkal:

- kommunikációs ügyesség, gyors helyzetfelismerés, konstruktív helyzetalkotás

- megfelelő konfliktuskezelő képesség
- együttműködés igénye és képessége
- pedagógiai helyzeteket reálisan elemző képesség
- mentális képesség
- reális énkép, reális önismeret
- hitelesség, kongruencia
- magas fokú elkötelezettség és felelősségtudat
- emberszeretet, gyerekszeretet
- szociális érzékenység, tolerancia
- fegyelem, önfegyelem
- kritikai, önkritikai érzék

Az oktatási stratégiák közül a kooperatív tanulás megtanításának stratégiáját tartjuk az egyik legfontosabbnak, melynek folyamatos, következetes lépései szabályozzák a tanulási folyamat segítségét.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az egészségnevelés célja:

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcél kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés következőképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az egyén személyes felelőssége is kell, hogy legyen. Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak,

magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik. Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, tisztában legyenek fogyasztóvédelmi ismeretekkel. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismerhessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére. Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani, továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás, káros szenvedélyek (játék, számítógép, Internet, stb.) helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Iskolánk célja:

- a tanulóinkban kialakítsuk az egészséges életmód iránti igényt,
- a tanulók képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat,
- ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit.
- az egészség érték legyen számukra, utasítsák el a számukra károsat,
- mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, egészségtan és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja, hogy elsajátítása után bárhol, bármikor, bármilyen körülmények között tudjon a tanuló szakszerű segítséget nyújtani a rászorulóknak. Fontos a sürgősségi szemlélet, kialakítása, a baleset, valamint a hirtelen bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása. Fontos, hogy vészhelyzetben tudjon és merjen segíteni a bajba jutottaknak.

A tanulóknak képesnek kell lenniük:

- Baleset esetén elvégezni az elsősegélynyújtó hatáskörébe tartozó teendőket.
- Biztosítani a baleset helyszínét.
- Értesíteni a mentőket, tűzoltókat, rendőröket.
- Felismerni a veszélyes tüneteket.
- Elsősegélyt nyújtani.
- Biztonságosan üzemeltetni az életmentő készüléket.
- Vérzéscsillapítási eljárást alkalmazni.
- Elvégezni az elsődleges sebellátást.

Az elsősegélynyújtáshoz nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése minden tanuló számára fontos kell, hogy legyen. Baleset esetén nem csak másokon, de adott esetben saját magán is segíthet az, aki ennek a tudásnak birtokában van.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A nevelésnek ezen a területén jól fejleszthetők a kulcskompetenciák, különösen a szociális, kulturális, vállalkozói, állampolgári kompetenciák.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei a

- tanórák,
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diákönkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

Mind a négy terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai, abban azonban megegyeznek, hogy valamennyien tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Közösségfejlesztés feladatai:

- Sokféle tanulói közösség létrehozása nevelői irányítással.

Feladat:

- Közösségek létrehozása, tudatos, tervszerű fejlesztése
- Az életkori sajátosságok figyelembevétele.

Feladat:

- A közösségek, és bennük a pedagógusok olyan tevékenységformákat kínálnak, melyek megfelelnek a tanulók életkorral változó fejlettségének.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat:

- A tanulóközösségeket segíteni kell abban, hogy nevelői közreműködéssel tudjanak közös célt meghatározni, a cél megvalósításáért tevékenykedni, és az általuk elvégzett munkát közösen értékelni. A pedagógus kiemelt feladata a közösségek tevékenységének tervezése, szervezése.
- A tanulói közösségek kiemelt célja az integráció.

Feladat:

- A közösségek működtetése során a nevelők fejlesszék a sérült, fogyatékos tanulótársak iránti elfogadó és segítőkész attitűdöt.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak megteremtése.

Feladat:

- Az összetartozást erősítő viselkedési formák hangsúlyozása, az iskolai hagyományok ápolása.

Ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak és a családnak – mint elsődleges közösségnek –, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusukkal, társas kapcsolataikkal, hatásukkal mindannyian példaként állnak a diákok előtt. Az iskolai és az iskolán kívüli közösségek normarendszerükkel formálják, elősegíthetik a közösség fejlesztését.

A tanórán kívüli nevelési tevékenységünk igen sokrétű. E foglalkozások az iskolai és a települési közösségek célkitűzéseinek megvalósítását kell, hogy szolgálják.

Szabadidős tevékenység funkciói:

- a személyiségfejlődés elősegítése,
- a pihenés, regenerálódás biztosítása,
- szórakozás, játék,
- művelődés szélesítése.

A szabadidős tevékenységek szervezésének főbb követelményei:

- vegye figyelembe a tanulók életkori sajátosságait,
- önkéntesen választható legyen,
- fizikumot, szellemet átfogó tevékenység legyen,
- műveltséget gyarapítson,
- elégítse ki az egyéni érdeklődés, önművelés igényét,
- közösségformáló legyen,
- továbbá kapcsolódási pontot jelentsen a falvak hagyományőrző közösségeivel.

Feladataink:

- A szabadidős tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsuk, hogy különböző foglalkozások (játék, sport, kézműves foglalkozás, vetélkedő, versenyek) megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás élményét.
- Sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- Figyelem-összpontosító, kitartó tevékenykedés elsajátíttatása a különböző szabadidős foglalkozások keretén belül-
- Kulturális tevékenységek, előadások, színházlátogatások szervezése.
- A tanulmányi séták, a közös kirándulások, erdei iskolák, táborozások által szeressék meg a tanulóink a természetet, s tudatosuljon bennük a környezet iránti felelősség érzése.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, az osztályközösséget pedig a következők jellemzik: közösségi érdek, közös cél, közös értékrend tartja össze.

A közösségfejlesztés megvalósításához több esztendő, kitartó, állhatatos és türelmes munkára van szükség. Ennek érdekében a következőkre kell törekednünk:

- a tanulás támogatása
- a tanulók kezdeményezésének a segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,

- közösségi cselekvések kialakításának a segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csapatmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kooperatív tanulás, verseny, stb.) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének az erősítése.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek színterei:

- szakkörök, melyek lehetőséget teremtenek a közösségformálásra kötetlen formában.
- német nemzetiségi hagyományok ápolása
- délutáni csoportos pedagógiai foglalkozások
- kirándulások, séták
- közösen végzett munka,
- diákönkormányzati tevékenység.

Fontos, hogy tanulóink lakóhelyünk, hazánk megismerésén túl legyenek nyitottak az európai kultúrára is. Ismerjék meg az egyetemes kultúra eredményeit és becsüeljék meg ezeket.

A szakkörök:

Elsődleges feladatuk a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése. Ugyanakkor ezek a szervezeti formák egyéni arculatot is adnak az intézménynek. Jellegüket tekintve vannak a művészeti tevékenységet fejlesztők, szaktárgyi tudást erősítő szakkörök. Közös érdeklődési kör, a mozgás iránti igényből szerveződhet a sport és a természetvédelmi szakkör. A szabadidő hasznos eltöltését célzó délutáni szakköri foglalkozások:

- *Énekkar: magyar, nemzetiségi*
- *Hagyományőrző szakkör*
- *Angol szakkör*

- *Sportkör*
- *Természetvédő szakkör*
- *Színjátészó /dráma szakkör*
- *Mesekuckó*

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb feladatai a kompetenciák mentén.

1. *Szakmai munka, szaktárgyi feladatok*

- Szaktárgya tanításához alapos, korszerű tudással rendelkezik, törekszik ennek folyamatos fejlesztésére.
- A köznevelési törvényben foglaltak megtartásával az egyetemes emberi értékeket figyelembe véve nevelő-oktató munkáját.
- Munkájában prioritásként kezeli a kerettanterv és a helyi tanterv céljait.
- Ismeri tantárgya szakmódszertanát, módszertani sokszínűség jellemzi. Ezek alkalmazásakor figyelembe veszi a tanulók életkori sajátosságait, fejlettségüket, tudásukat, az adott helyzetet.
- Tanítási óráira felkészül, pontosan megtartja és dokumentálja.
- Segíti a tanulók képességeinek, tehetségének kibontakozását és a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását társaihoz.
- A helyi tanterv alapján és az azonos tantárgyat tanító kollégákkal egyeztetve kiválasztja a tankönyveket és segédeszközöket.
- Munkájáról és szaktárgya helyzetéről beszámol a vezetés által megadott szempontok alapján.

2.

3. *Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése, megvalósítása*

- Éves munkáját megtervezi. Tanmenetet készít figyelembe véve a kerettantervet, az iskola helyi programját, a tanulók életkori sajátosságait, a korábbi tapasztalatokat, a csoport sajátosságait és egyeztet az azonos tárgyakat tanítókkal.
- Tervezi óráit, annak céljait, a megvalósítás módját, eszközeit.
- Részt vesz az iskola éves munkatervének az összeállításában.
- A nevelőtestület tagjaként részt vesz a PP, az SZMSZ, a házirend elkészítésében, felülvizsgálatában, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat.
- Jelenléti ívet vezet naprakészen.

4. *A tanulás támogatása*

- A tanév elején tájékoztatja a tanulókat és a szülőket szaktárgya követelményeiről, az értékelés módjáról.
- Módszertani segítséget, útmutatót ad szaktárgya tanulásához, ezzel segíti a tanulók otthoni munkáját.
- Módszereivel aktivizál, motivál. Pozitív visszajelzéseivel támogatja a tanulás folyamatát.
- Ha lehetőség van rá, szaktantermében tanulást segítő környezetet teremt.

5. *A tanulók személyiségfejlesztése, egyéni bánásmód érvényesítése, a hátrányos helyzetű, SNI-s, BTM-es nehézségekkel küzdő tanuló, többi tanulóval történő sikeres nevelése, oktatása, annak módszerei*

- A pedagógus feladata, kötelessége a PP szellemében, a tanulók személyiségfejlesztése tanórán és tanórán kívül.
- Munkája során figyelembe veszi a tanulók egyéni képességeit, fejlettségét, tehetségét, fejlődésének ütemét, sajátos nevelési igényét, ezzel érvényesíti az egyéni bánásmódot.
- Keresi és alkalmazza a differenciálás eszközeit.
- Segíti a gyengébb képességű, a tanulási problémákkal küzdő, a tanulásban lemaradó tanulókat (korrepetálás) és támogatja a tehetséges tanulókat tehetségük kibontakozásában (szakkör, versenyek).
- Az SNI-s, BTMN-es tanulók esetében kiemelten együttműködik a gyógypedagógusokkal, a fejlesztő pedagógusokkal, a többi kollégával és külső szakemberekkel.
- A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

6. *Tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi- kulturális sokszínűségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység*

- A pedagógus feladata, kötelessége a PP szellemében a közösségformálás tanórán és tanórán kívül.
- Feladata a tanulók életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttatni, betartatni a közösségi együttműködés magatartás szabályait.
- A munkatervben meghatározottak szerint szervezi a tanulmányi kirándulásokat, közreműködik az iskolai ünnepségek, rendezvények megvalósításában.
- Segíti az iskolai szabadidős programok szervezését és az iskolai hagyományok megtartását.
- Osztályfőnöki munkáját a PP- ban meghatározottak szerint végzi.

7. *Pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése*

- A tanulók minősítését, értékelését (érdemjegyek, osztályzatok megállapítását) a PP-ban leírtak szerint végzi.
- Az érdemjegyeket beírja az elektronikus naplóba.
- A tanulók témazáróit 1 évig megőrzi.
- Részt vesz különbözőzeti, osztályozó és javítóvizsgák lebonyolításában.

8. *A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselője és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök átadásának módja*

- Képes a tanulók életkori szintjén a fenntartható és nem fenntartható rendszerek, cselekvések és attitűdök bemutatására, megértetésére.
- Fontosnak tartja az alapvető környezettudatos magatartási normák betartását és betartatását.
- Bátorítja a környezettel kapcsolatos pozitív attitűdök kinyilvánítását.
- Saját szakterületén képes értelmezni, és kereszttantervi szinten is következetesen és alkalmazni a fenntarthatóságra nevelés alapelveit.
- Kezdeményező szerepet vállal a fenntarthatóságra nevelés intézményi programjának tervezésében és megvalósításában.

9. *Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás*

- Részt vesz a nevelőtestületi üléseken és a munkaközösségi értekezleten.
- Együttműködik az iskolai felelősökkel: szakmai munkaközösség vezető, DÖK segítő pedagógus, továbbtanulási felelős, osztályfőnökök.
- A szülői értekezleten és a fogadóórákon a szülők rendelkezésére áll, ahol tájékoztatja a szülőket gyermekük fejlődésével kapcsolatban, és érdemi választ ad a szülők (tanulók) kérdéseire, javaslataira.

10. *Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért*

- 7 évente legalább 1 alkalommal- a jogszabályban meghatározottak szerint- továbbképzésen vesz részt.
- Lehetőség szerint szervezett továbbképzéseken gyarapítja szakmai ismereteit, tudását.
- Folyamatosan képzzi magát.
- Részt vesz pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatásokban és szakmai testületek tagjaként, képviselőként helyi, regionális, országos közoktatással foglalkozó testületek munkájában.

- Megjelenésével, viselkedésével mintát közvetít.
- Adminisztrációs tevékenységet végez.
- Szeptemberben megnyitja az osztálynaplót, az anyakönyveket, elvégzi a tanév eleji adminisztrációs feladatokat.
- Naprakészen végzi az osztálynaplóval kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Elkészíti az októberi statisztikát, és segíti a félévi és év végi statisztika elkészültét.
- Tájékozódik a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókról.
- Jelzi a naplóban, ha osztályában SNI-s, és BTMN-es tanulók vannak, és erről tájékoztatja kollégáit.
- Szükség esetén jellemzést ír a családsegítő számára.
- Ellátja a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Megírja a félévi és év végi bizonyítványokat, törzslapokat, segíti az osztály statisztikájának elkészítését.
- A tanév végén osztályáról értékelést készít a vezetőség által megadott szempontok alapján.
- Munkájában az adatvédelmi törvényeknek megfelelően jár el, segíti az adatok nyilvántartását.
- Tanév elején osztályával ismerteti a házirendet, baleset és- tűzvédelmi oktatást tart.
- Segíti osztályában a diákönkormányzati képviselők megválasztását.
- Az iskola PP-ja és az éves munkaterv szerint osztályprogramokat szervez, az egész iskolát érintő programokban részt vesz, mint szervező, segítő.
- Segíti osztálya kötelező védőnői és orvosi vizsgálatainak megszervezését.
- Az iskola PP-ja és az éves munkaterv szerint szülői értekezletet tart, megszervezi a szülői szervezet tagjainak megválasztását és kapcsolatot tart fenn velük.
- Az osztályfőnök az iskola PP-jának szellemében céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát.
- A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét.
- Az osztályfőnöki óráin az osztályfőnöki tanmenete szerint halad, amely kötött, szabadon választható és aktuális témákból áll.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri osztálya tanulmányi munkáját és fegyelmi helyzetét.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanítók munkáját.

- A PP alapján minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.
- Javaslatot tesz a félévi és év végi osztályozó értekezleten a magatartás szorgalom jegyek minősítésére.
- Javaslatokat tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Ha lehetősége van, hospitál osztályában.
- Az osztályfőnököt az igazgató bízza meg minden tanév augusztusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

12. *A csoportos pedagógiai foglalkozást vezető feladatai:*

- Az eredményes nevelés érdekében harmonikusan együttműködik az osztályfőnökökkel és a szülőkkel.
- Megszervezi és biztosítja a délutáni tanórát, a szabadidős tevékenységeket.
- A tanórát alatt a jó munkához megfelelő és nyugodt légkört alakít ki.
- Elősegíti a tanulói munka eredményességét, hatékonyságát.
- A tanulás mellett fejleszti a gyermekek játékkultúráját.
- Ellenőrzi a házi feladatok elkészítését.
- A tanulók testi-lelki egészségének védelmére, egészséges életmódra nevelésére, az egészségi állapotuk javítására és erkölcsi nevelésére nagy gondot fordít.
- Kialakítja, betartja és betartatja a helyes étkezési szokásokat.
- Sokoldalúan fejleszti a tanulók személyiségét a szabadidős programok segítségével.
- A nevelés területén nagy figyelmet fordít iskolánk hírnevének megőrzésére.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

13. *A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek*

Nevelő - oktató munkánkban – az iskola céljaival megegyezően – hangsúlyosan szerepel a tehetséges tanulókkal való foglalkozás, valamint a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.

Ennek megfelelően az alábbiakat biztosítjuk:

- differenciált képességfejlesztő szakköröket,
- idegen nyelvi kompetencia fejlődését,
- természettudományos kompetencia fejlődését (szakkör),
- környezetvédelmi programokat,
- anyanyelvi kommunikációs kompetencia fejlődését, (szakkör, vetélkedők),
- könyvtári foglalkozások, digitális kompetencia fejlődését,
- szabadidős rendezvényeket,
- sportköröket, testi, lelki egészség biztosítását,
- a továbbtanulás segítése, a felvételire való felkészítés (felvételi előkészítőre 3-as átlag felett jelentkezhetnek a tanulók)
- művészeti kompetencia fejlődését (zene, tánc),
- versenyek, vetélkedők, bemutatók szervezését
- versenyeken való részvétel biztosítását,
- lehetőséget adunk külsősök által szervezett tanfolyamokra,
- iskolai szintű értékelést,
- képességfejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó egyéni foglalkozásokat.

14. *A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program*

Oktató - nevelő munkánkban- a céljainkkal összhangban- kiemelt terület a különböző hátrányokkal érkezők és lemaradók segítése, felzárkóztatása.

Célunk:

- minden gyerek számára biztosítani a hasznos ugyanakkor boldog iskolai életet,
- megtalálni azokat a tevékenységeket, minden tanulónk számára, amelyben sikerrel bontakoztathatják ki képességeiket,
- az alkalmazkodás és tolerancia egyensúlyának megteremtése a mindennapokban, másság elfogadása, esélyegyenlőség biztosítása.

Ezen célok megvalósításához feladataink a következők:

- Minden pedagógus ismerje meg a részképesség-zavarok tünet-együttesét, ennek érdekében a fejlesztőpedagógus által összeállított tünetlistát ismerniük kell, mely segít a probléma felismerésében.

A fejlesztőpedagógus és gyógypedagógus a Veszprém Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Vármegyei Szakértői Bizottság javaslata alapján végzi a fejlesztést.

2.

Mindezek mellett még szükséges:

- egyéni képességeikhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, csoportbontások,
- tanulási technikák elsajátítása, az otthoni tanulás segítése,
- egyéni, illetve csoportos foglalkoztatások szaktárgyi korrepetálások keretében,
- egyéni, illetve csoportos pedagógiai foglalkozások,
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, gyakorlati tanácsadás, tájékoztatás a gyerek fejlődéséről,
- az önbizalom, önértékelés növelése osztályfőnöki órákon, szakórákon,
- kommunikációs készségek fejlesztése tanórákon, fejlesztő foglalkozásokon,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulóink esetében is célunk értékeiknek feltárása, a meglévők erősítése, s ezek felhasználása részképesség-gyengeségeiknek fejlesztésénél,
- segítjük, hogy élhessenek a törvény adta lehetőségeikkel (osztályozás alóli felmentés, egyéni haladási tempó biztosítása stb.)
- pályaválasztásukat segítjük, a legmegfelelőbb továbbtanulási forma megtalálásával.

Speciális segítő programjaink a következők:

- Fejlesztő foglalkozás a szakvéleménnyel rendelkező magatartás- és tanulászavaros tanulóinknak (dyscalculia, dysgraphia, figyelemzavar... stb.),
- alapozó és készségfejlesztő feladatok a fejlődésben elmaradt készséghiányos gyerekek idegrendszerének a fejlesztésére.

1.

Sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelése

Intézményünk a Szakmai Alapdokumentumban foglaltak szerint a sajátos nevelési igényű (érzékszervi fogyatékos, értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral és egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő) tanulók integrált nevelését, oktatását biztosítja.

Sajátos nevelési igényű tanulók:

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési programja a 20/2012-es EMMI rendelet 11.paragrafusának 1. bekezdése szerint valósul meg.

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása az illetékes szakértői bizottság javaslata alapján valósul meg.
- A szakértői vizsgálatot kérheti a szülő vagy a szülővel egyetértésben az oktatási intézmény a szakértői bizottság által meghatározott határidőig.
- A szakértői vizsgálat megkezdéséhez a szülő jelenléte szükséges.
- Az Oktatási Hivatalhoz benyújtott kérelem szükséges, ha a szülő a vizsgálatról, az iskoláztatási javaslattal nem ért egyet.
- A vizsgálat eredményeiről minden esetben értesítést kérhet az iskola, akár a szülő hivatalos értesítésén keresztül, akár a vizsgálatot végző intézménytől.
- A szakvéleményben foglaltaknak megfelelően az iskola biztosítja az integrált oktatásban való részvételt.
- A sajátos nevelési igényű tanulóknak biztosítjuk az előírt fejlesztő órákat. Ezt a feladatot a fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus végzi.

Célok, feladatok, részfeladatok, a tevékenységet végzők köre:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrációjának **célja:**

- a tanulók részesüljenek képességeiknek és érdeklődésüknek megfelelő nevelésben, fejlesztésben, oktatásban,
- illeszkedjenek be tanulói közösségükbe,
- képessé tegyük őket a többi tanulóval való együtt haladásra.

Ennek sikere érdekében az alábbi **feladatokat** kell megvalósítanunk:

- Az iskola pedagógusainak, tanulói, szülői közösségének sikeres felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység tegye lehetővé a gyermekek igényeitől függő pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában részt vevő pedagógusnak rendelkeznie kell magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal.
- A tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak a sajátos nevelésű igényű tanuló csoportjára jellemző módosulásait, szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján haladási ütemet biztosít,
- A differenciált nevelés, oktatás céljából adódóan individuális módszereket, technikákat alkalmaz.
- A tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, a hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján, ha szükséges, az eljárásait megváltoztatja, az adott helyzethez igazodó módszereket megválasztja, egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához.
- Alternatívákat keres, alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.
- Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatba.
- Figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztéshez igazodó módszerváltásokra.
- Együttműködik a nevelőtestület többi tagjával, iránymutatásai során figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A fejlesztés alapelvei:

Részképesség zavarait mutató tanulók különleges gondozási igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködését igényli. A kialakulatlan részképességek jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési,

esetleg indokolt esetben, a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján, az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során:

- ki kell alakítani a tanulóknak az egészséges énképet és önbizalmat,
- növelni kell a kudarcűrő képességüket,
- az önállóságra kell nevelni őket.

2.

3. *A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése*

Évről - évre egyre több problémával küszködő gyerekekkel találkozunk, amely nagy terhet ró a pedagógusok vállára, sok esetben csak szakember segíthetne a probléma feltárásában és megoldásában.

A Nkt. 47.§ ---) bekezdés szerint abban a kérdésben, hogy a gyerek beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt.

Konkrét tüneti kategóriák:

- hiperaktivitás (a „folyton nyüzsgő gyerek”),
- figyelemzavar (a figyelem szórtsága, felületessége),
- érzelmi zavarok (agresszivitás, szorongás),
- súlyos, a gyermek életét markánsan korlátozó, a családot megterhelő és pedagógiai módszerekkel nem megoldható állapotok
- krónikus testi betegségek (cukorbeteg, asztma stb.),
- többszörös zavarok (a fentiek együttesen való jelentkezése).

Mindezek ismeretében a pedagógusnak:

- fel kell ismerni a problémát,
- empátikus képességét maximálisan érvényesítenie kell,
- meg kell keresse az okokat a szülővel való beszélgetés segítségével, ha így nincs eredmény, szakember segítségét kell kérje (pszichológus, pszichopedagógus, mentálhigiénés csoport),

- a tanítási órákon találja meg azokat a módszereket, melyek segítenek a nehézségek leküzdésében (vegye igénybe a szakirodalmat – önművelés),
- tanítania kell tanulási technikákat,
- ismerje meg a tanuló azon képességeit, melyre támaszkodva erősíteni lehet önértékelését,
- sok türelemmel és dicsérő szóval igyekezzon sikert elérni és eléretni,
- a szabadidős tevékenység során is kiemelten kell foglalkozni ezen tanulóinkkal
- szociális kompetencia fejlesztésével: képes legyen a közösség a képességek különbözőségének tolerálására, másság elfogadására,
- ismerjen meg konfliktus megoldó technikákat,
- segítse és irányítsa e tanulók pályaválasztását, pályaaorientációját,
- tartson kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálat dolgozóival, ha szükséges, vegye igénybe segítségüket.
- Arra kell törekednünk, hogy a nevelést–oktatást segítő szakszolgálattal karöltve tervet készítsünk a gyerekek körüli teendőket illetően.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása az osztályfőnök feladatkörébe tartozik. A gyermek- és ifjúságvédelem egyre fontosabbá válik az oktatási intézményekben. Ahhoz, hogy a jövő nemzedéke egészséges legyen, mind fizikai, mind mentális fejlődésére nagy gondot kell fordítani. Kiemelt jelentősége van a prevenciónak.

Sajnálatosan és egyben aggasztóan emelkedik azon tanulóink száma, akik anyagilag nincsenek rossz helyzetben, de mentálisan elhanyagoltak, ami egyébként országos probléma is. Nagy szükség van az osztályfőnökök odafigyelésére, a szülői szervezettel és a diákönkormányzattal való szoros együttműködésre. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni – lehetőség szerint segíteni - a hátrányos helyzetű tanulókat.

A káros szenvedélyek (dohányzás, drog, alkohol), valamint a különböző addiktív betegségek, mint például a számítógép függőség, televízió függőség terjedése fokozott figyelmet, empátiát követel. Ezek a szerek, illetve hozzászokások károsítják az egészséget, megfosztják az embert a szabadságától, korlátozzák motiváltságát, a szabad döntés képességét, végül rombolják az egész személyiséget.

Megelőzésük érdekében sokrétű preventív tevékenységre: felvilágosító előadásokra, problémafeltáró beszélgetésekre, önismeret-fejlesztő tréningre van szükség.

Iskolánkban a tanulási, illetve rész képesség hiánnyal küzdő, a magatartási nehézséggel küzdő, valamint a hátrányos helyzetű tanulók számának növekedése figyelhető meg.

A gyermek rossz iskolai teljesítményét, magatartási nehézségeit sok esetben rész képesség hiányok okozzák. Mindezek a teljesítménybeli problémák kompenzáló viselkedéshez vezetnek. A problémának csak tünete a szélsőséges viselkedés, fegyelmezési módszerekkel nem szüntethető meg. A megoldás a rész képesség hiányok fejlesztése. Ezen rendellenességek okainak felismerésében és kezelésében nagy szükség van fejlesztő pedagógusra (szükség szerint gyógypedagógusra) és iskolapszichológusra.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízottak (osztályfőnökök) feladatai:

- Javasolnia kell a rászoruló tanuló pedagógiai gondozását: családlátogatás, nevelési problémák megbeszélése a szülőkkel, pszichológiai megsegítését, Pedagógiai Szakszolgálathoz irányítást.
- Támogatni kell a tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását.

- Az osztályfőnökökkel, gyermekorvossal (iskolaorvossal) és a védőnővel együttműködve gondoskodnia kell az érzékszervi, testi fogyatékos, egészségileg károsodott gyermek időben történő felismeréséről, iskolai életük, pályaválasztásuk segítéséről, valamint az iskola-egészségügyi teendők törvény szerinti ellátásának elősegítéséről.
- Figyelemmel kell kísérnie a hiányzásokat, főként az igazolatlanul hiányzókat.
- Fegyelmi problémák esetén azok megszüntetésében támogatja a pedagógusokat, segíti a tanulókat.
- Segítséget nyújt az osztályfőnököknek a hatósági intézkedésekhez szükséges környezettanulmány, pedagógiai jellemzés elkészítéséhez.
- Kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálattal, segíti annak tevékenységét.
- Folyamatosan tájékozódik a gyermekvédelemmel kapcsolatos szakirodalomról, javasolja azok megismerését.
- A tanulókat és a szülőket tájékoztatja azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak.

A szülői tájékoztatás formái:

- ✓ családlátogatásokon vesz részt,
- ✓ fogadóórát tart,
- ✓ a tanév eleji szülői értekezleten tájékoztatást ad a gyermek- és ifjúságvédelmi szervekről, elérhetőségükről.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Pedagógiai Szakszolgálattal,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Gyermek- és iskolaorvossal,
- Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel

A diákönkormányzat az iskolai demokrácia alappillére, a diákok legfontosabb érdekképviselői és érdekérvényesítési szervezete. A tanulók érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hozhatnak létre.

- A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti. Működését a diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata rögzíti. A diákönkormányzat rendszeres konzultációt és szoros együttműködést tart az osztályfőnökökkel.
- A diákönkormányzat a tudás és nevelés (önnevelés) fontos helyszíne. Olyan tudást és tapasztalatot szerezhetnek itt diákjaink, amely fontos ahhoz, hogy megoldják a gyerekkor (később a felnőtt életük) problémáit.
- A diákönkormányzat működtetésével kapcsolatos legfontosabb feladatok:
- ✓ Az emberi - gyermek- és diák - jogok és kötelességek minél szélesebb körű megismertetése, gyakoroltatása. Ezzel nem „csak” szabadságot, hanem megfelelő felelősség érzetet is rájuk

ruházunk. Nagy hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy nem csupán saját, hanem mások jogaira is tekintettel kell lenni.

✓ Együttműködés, kommunikációs készség fejlesztése, kapcsolattartás más diákszervezetekkel.

✓ A diákönkormányzat az iskolai életben a közösségi élet fontos alakítója, ahol az egyéni érdek és a közösség érdeke nem mindig találkozik. Meg kell tanulni - a fejlődés érdekében -, hogy van, amikor a közösség, van, amikor az egyéni érdekek kell érvényesülni.

✓ Nem könnyű gyerekeknek – embernek – lenni a mai bonyolultnak látszó világban. Az egyik legbiztosabb tájékozódási pontnak az általános emberi jogok és követelmények tűnnek. Ezek megfelelő ismeretével diákjainkat talán segítjük abban, hogy életük során helyesen döntsenek és cselekedjenek, vagy hibáikból tanuljanak, javítsák ki azokat.

✓ Törekedni kell, hogy egyre nagyobb mértékben vegyék át a vezetési feladatokat a diákönkormányzatban, programjaik szervezésében kezdeményezők, önállóak legyenek, ismerjék társaikat, képesek legyenek az érdekükért tenni, képviselni tudják őket.

✓ Az osztályfőnökök lehetőséget adnak a diák-önkormányzati képviselőnek az információk átadására, a DÖK vezetői a szükséges információkat a pedagógusok felé is jelzik.

✓ A diákönkormányzat véleményét kikérjük az iskolai SZMSZ és a Házi rend jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola, mint nevelő-oktató intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanuló érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.
- A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:
- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,

- a nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Iskolánk, pedagógusaink a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- rendszeres és folyamatos írásbeli tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról.
- előre tervezett szülői értekezletek.

Feladata: a folyamatos együttműködés kialakítása, a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről;
- a helyi pedagógiai programról;
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról;
- a gyermek osztályának tanulmányi eredményeiről, iskolai magatartásukról;
- az osztályközösség céljairól, feladatairól, programjairól, a szülők bekapcsolódásának lehetőségeiről;
- a szülők véleményének, javaslatainak összegyűjtése, írásbeli emlékeztető készítése, melyben jelzik a problémákat az iskola igazgatója felé.
- rendkívüli szülői értekezlet
- fogadóórák
- nyílt napok szervezése

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozása. Itt kerül sor a gyermekek egyéni problémáinak, fejlődésüknek, eredményeinek, kudarcainak megbeszélésére.

Alapelv: a gyermek megismert értékeivel kell kezdeni a megbeszélést.

- pályaválasztási tanácsadás

Feladata: az adott év beiskolázási rendeletének ismertetése, lehetőségek, kínálatok, tapasztalatok bemutatása (meghívott középiskolai vezetőkkel).

- családlátogatások (amennyiben szülői fogadókészség, igény mutatkozik ez iránt)

Feladata: a családi háttér megismerése, ismeretgyűjtés a gyermek fejlesztése érdekében.

- közös kirándulások, szabadidős programok.
- Nyílt napok tervezése, ovisuli.

Feladata: óvodások óralátogatása, az első osztályban, az óvónőkkel, majd a leendő iskolásoknak foglalkozások, hogy közelebbről megismerkedjenek az iskolai élettel, a tanító nénikkel.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

A szülőkkel való kapcsolattartásban, az együttműködés változatos formáinak, módszereinek a bővítése. El kell érni, hogy a szülők nagyobb számban legyenek partnerei a nevelésben a pedagógusoknak, ismerjék az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, és azok megvalósításában aktívan működjenek közre.

5. *A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák*

A tanulók részére az alábbi együttműködési formákat biztosítjuk: A gyermekeket az iskolai élettel kapcsolatos aktuális feladatokról, lehetőségekről az iskola igazgatója, az osztályfőnökök és a DÖK vezető tájékoztatják. Ennek formái: osztályfőnöki órák, személyes megbeszélések, DÖK-ülések, évente egy alkalommal diákközgyűlés. Az igazgató a tanévnyitón ismerteti az év főbb feladatait, tanévzáráskor értékeli a tanévben végzett munkát.

1.9 A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni. A vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság közreműködésével kell teljesíteni. Tanulmányok alatti vizsgát kérelemre független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A vizsgákat a jogszabályban részletezett módon kell megszervezni és lebonyolítani. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja, különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, amennyiben:

- Felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

- Engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen.
- Egyéni tanrend szerint tesz eleget tanulmányi kötelezettségének.
- Jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
- Egy osztályozó vizsga - az előírtnál rövidebb idő alatti teljesítés kivételével - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.
- Egy napon legfeljebb három vizsga szervezhető.
- Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, amennyiben:

- A tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott.
- Az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.
- A vizsgázó javítóvizsgát az igazgató által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

1.10 A felvétel, az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Iskolánkba azt a gyermeket kell felvenni, aki a településen és annak környezetében bejelentett lakóhellyel – külföldi állampolgár esetében letelepedési engedéllyel – rendelkezik, a tárgyév augusztus 31-ig a 6. életévét betöltötte és iskolaérett.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, de legkésőbb az azt követő tanév.

Azt a tanköteles tanulót, aki a beiskolázási körzetből jelentkezik, és aki megfelelő szakvéleménnyel rendelkezik, fel kell venni az első osztályba.

A jelentkező tanulók szülei a beiratkozás előtt írásban nyilatkoznak, hogy az intézmény alapidokumentumait (Pedagógiai Program, Házi rend, SZMSZ) megismerték, és magukra illetve gyermekükre nézve kötelező érvényűnek tartják.

A német nemzetiségi nyelvoktató programra azok jelentkezését fogadjuk el, akiknek szülei írásban a megfelelő írásbeli nyilatkozatokat megteszik. Felvételi vizsga nincs. A német nemzetiséghez

tartozó jelentkezőt a német nemzetiségi nyelvoktató programra fel kell venni. Ha az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni a jogszabályban meghatározott arányok figyelembevételével. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon - legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt - nyilvánosságra kell hozni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladat ellátási helye található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladat ellátási helye található.

Ha az iskola - a megadott sorrend szerint - az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, a tanuló az alábbi esetekben:

- Szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő.
- Testvére az adott intézmény tanulója.
- Munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található.
- Az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Más iskolából év közben érkező tanulók fogadása esetén - amennyiben nem ilyen jellegű képzésben vettek eddigi tanulmányaik során részt - a német nemzetiségi nyelvoktató program esetében a csoporthoz, adott osztályhoz kapcsolódhatnak. *Igazgatói hatáskörben átmenetileg felmentést kaphatnak az értékelés és minősítés alól a tanulók, de folyamatosan pótolni kell az ismereteket, év végén különbözeti/osztályozó vizsgát kell tenniük.*

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról a munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató dönt.

2 Az intézmény helyi tanterve, a 2020-as NAT követelményeinek megfelelően

2.1 A német nemzetiségi nevelés és oktatás feladatainak megvalósítása

Intézményünk nemzetiségi nevelést-oktatást végző iskola lévén a Nemzeti alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit. *A helyi tanterv tartalmazza a tantárgyak minimum követelményeit és a továbbhaladás feltételeit.*

A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és emellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben arra kell törekedni,

- hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknál a reális nemzetkép és nemzetiségkép,
- hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

A településen élőkben, főleg a gyermekekben a jövő nemzedékében szeretné felébreszteni a lakóhely iránti érdeklődést, tudatosítani a lakóhely, kistáj adottságainak értékeit. Minden tanuló ismerje meg lakóhelyének, szülőföldjének kulturális örökségének leginkább jellemző sajátosságait, sajátítsa el azokat az ismereteket, gyakorolja azokat a közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megbecsüléséhez, és mindezzel való azonosuláshoz vezetnek. Ezen belül ismerjék meg a mai és a történelmi Veszprém megye területén élt kiemelkedő államférfiak, tudósok, felfedezők, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységét, munkásságát.

Német nemzetiségi nevelés és oktatás célkitűzései:

- Alakítsuk ki tanulóinkban a nemzetiségtudatot.
- Ismerje meg a tanuló a nemzetiségi lakosság történelmét és kultúráját.
- Ismerje a német nyelvű országokat, azok kulturális értékeit.
- Fejlesszük bennük az érdeklődést a multikulturális értékek iránt.

Hagyományos német nemzetiségi oktatási forma:

A német nemzetiségi oktatás fő célja, hogy kedvet ébresszen a tanulóknál a német nyelv tanulása, a nemzetiségi kultúra megismerése és megőrzése iránt. Célunk, hogy a tanulók olyan nyelvi tudásra tegyenek szert, amelyre építhetnek a továbbtanulásnál, mely képessé teszi őket német nyelven történő kommunikálásra.

Iskolánk minden tanulója részt vesz a nemzetiségi nevelés-oktatásban.

A német nyelv és irodalmat tantárgyi keretekben, első évfolyamtól oktatjuk.

A nyelvoktatás osztálykeretben, amennyiben a létszám a Nemzeti Köznevelési Törvényben előírt létszámhatárokat eléri, és a személyi feltételek biztosítottak csoportbontásban is történhet..

A szülő joga kérni gyermeke számára ezt az oktatási formát. E programban való részvételnek nem lehet akadálya a tanulók családból hozott nyelvtudásának hiánya vagy hiányossága.

A nyelv oktatásához a nemzetiségi oktatás számára kiadott és a mindenkori tankönyvjegyzékben szereplő tankönyveket és munkafüzeteket, valamint a szaktanárok által összeállított feladatlapokat használjuk.

Az osztályozás és értékelés az általános elvek és módszerek alapján történik.

Fejlesztési feladatok a német nyelv és irodalom területén:

- Beszédképesség, szóbeli szövegek megértése, értelmezése és alkotása
- Olvasás, az írott szöveg megértése
- Írás, szövegalkotás
- A tanulási képesség fejlesztése
- Anyanyelvi kultúra, ismeretek a német nemzetiség anyanyelvről
- Irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése
- Az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történelmi érzék fejlesztése

Fejlesztési feladatok a német népismeret területén:

- Ismeretszerzés, tanulás
- Kritikai gondolkodás
- Kommunikáció
- Tájékozódás térben - időben
- A reflexiót irányító kérdések

A tantárgy sajátosságai:

A népismeret tantárgy sajátos és egyben központi helyet foglal el a nemzetiségi nevelésben. Elsődleges célja a meglévő identitás megőrzése és a hiányzó kialakítása. A tanulók megismerik gyökereiket, a németiség életmódját családjuk példáján és a szellemi és tárgyi hagyaték kapcsán. Megismerik a népzenei és néptánc hagyományokat, azokat a gyakorlatban alkalmazni tudják. Megismerkednek a naptári év szokásaival és a családdal kapcsolatos hagyományokkal, tudnak a korosztályának megfelelő gyűjtő munkát végezni és az eredményeket bemutatni. Ismerik a

magyarországi német nép- és műköltészet alkotásait, néhányat szöveghűen felidéznek, tudnak dramatizált népszokásokat előadni. Az ismeretszerzéssel párhuzamosan bővül szókincsük és fejlődik nyelvi kompetenciájuk is. Megtanulják a népcsoporttal kapcsolatos történelmi eseményeket értékelni és ezek kihatásait elemezni, amely egyben elengedhetetlen része a nemzetiségpolitikai szerepvállalásnak. Fontos ismérve a tantárgynak, hogy kooperatív és nyitott munkaformákat alkalmaz, ezzel is hozzájárulva a tananyag élmény közeli és változatos feldolgozásához.

Szóbeli készségek fejlesztése terén kitűzött célok:

Beszédértés, beszéd: A tanulók legyenek képesek a német nyelvű kommunikációra. Ismerjék meg a nonverbális kommunikáció lehetőségeit, értsék meg a beszélgetőpartnert, értsék meg a tömegkommunikációs eszközök német nyelvű adásait (rádió, televízió, filmek) Legyenek képesek párbeszéd folytatására, legyenek képesek szövegek összeállítására és elemzésére, - tudják magukat a köznyelven kifejezni, beszédnél törekedjenek a nyelvtani helyességre, szókincse a 8. évfolyam végére érje el az 1700 szót.

A nemzetiségi nevelés oktatás kiemelt területei:

- Néphagyomány: a lakóhely hagyományainak megismerése, ápolása, népművészet, természeti értékek, kulturális értékek.
- Népi természetismeret: csillagászati ismeretek, népi időjósítás.
- A hagyományos gyermekélet és a gyermekjátékok: a természet tárgyainak, eszközeinek használata, mozgásos, szellemi és ügyességi játékok, párválasztó játékok, kiolvasók, mondókák.
- Népszokások: dramatikus játékok, köszöntők, jeles napok, ünnepek, a gazdasági szokásai, a munkaalkalmakhoz kötődő szokások.
- Az emberi élet fordulóihoz kötődő népszokások: a születés, a kisgyermekkor, az ifjúkor szokásai, a házasságkötés szokásai, a temetkezési szokások, a halottakra emlékezés napjai, sírgondozás, emlékhelyek.
- Viseletek: A szűkebb lakóhely viselete, a népviseletek történeti, táji jellegzetességei.
- Építészet: Az épített környezet és a táji adottságok összefüggései, építési technikák, háztípusok tagolódása, belső berendezése, tárgyak.
- Táplálkozás: tájjellegű ételek, hagyományos ételek receptjei.

- Kézművesség: természetes anyagú, egyszerű technológiájú tárgyak, funkció, anyag, forma és esztétikum összefüggései, népi díszítőművészet, népművészeti motívumok és alkalmazásuk, jelentésük a tárgyakon.
- Népzene: a szülőföld népdalainak megismerése, gyermekdalok, gyermekjátékok, népdalok népszokások dalai, eredeti énekelt és hangszeres népzenei felvételek hallgatása, ritmus és dallamkíséret néhány egyszerű hangszeren.
- Néptánc: autentikus zenére nemzetiségi játékok és táncok tanulása.
- Történelem, helytörténet: a lakóhely története, a helytörténetek kiemelkedő korszaka, a település fejlődésének jelentősebb állomásai, emlékhelyek, szobrok, nemzeti jelképeink, iskolatörténeti gyűjtemény, helytörténeti gyűjtemény létrehozása, gyarapítása.
- Természeti környezet: az élő és élettelen természet értékei, a környezethez kötődő helyi elnevezések, a természeti adottságok hatása a településre, az építkezésre a táj meghatározó hatása az egykori és mai életmódra, a földrajzi környezet hatása társadalomra, gazdaságra, a környezetet károsító leggyakoribb szennyező anyagok, azok forrásai, hogyan csökkenthető vagy szüntethető meg károsító hatásuk, globális problémák jelentkezése a szűkebb környezetben.

2.2 **Lokales Lehrprogramm der Anstalt**

Die Realisation der Aufgaben der deutschen Nationalitätenerziehung und Ausbildung:

Unsere Anstalt realisiert ihre Zielsetzungen nach der Richtlinie des Nationalgrundlehrplans und des deutschsprachlichen Nationalitätenunterrichts in Ungarn - als eine Schule, die sich mit der Nationalitätenerziehung und Ausbildung beschäftigt.

Diese Nationalitätenerziehung und Ausbildung als Teil der ungarischen Gesamtsedukation verwirklicht die grundsätzliche Ziele und Aufgaben in der Schule, daneben sichert den Fremdsprachenunterricht, die Lehre der Sprache der Nationalität, die Erkennung der Geschichte der Nationalität, die geistliche und materielle Kultur der Nationalität, das Traditionsbewusstsein-und Erschaffung, die Ausbildung des Selbstbewusstseins, auch die Erkennung der Nationalitätsrechte und die Übungen der bürgerlichen Ehrenrechte.

Die Nationalitätenerziehung und Ausbildung hilft die Schüler dabei, um sie ihre Identität zu finden, zu erhalten, zu entwickeln. Sie sollten ihre Andersartigkeit unternehmen, ihre Aufgabe ist: anderen

Schülern die Werte der Nationalität zu zeigen, die Nationalitätenbindung zur Gemeinschaft zu stärken.

In den Nationalitätenbildungsstätten sollte man danach streben, dass

- für die Schüler die Vorteile der sprachlichen und kulturellen Vielfalt auftauchen können und das reale Volks- und Nationalitätsgesicht sich herausbilden sollen
- die Schüler die Formen von Ausschluß und des Vorurteils identifizieren können, den Hintergrund und die Gefahren der Erscheinung erkennen, die Erscheinungen der Staatsbürgerliche / Menschenrechtliche / Nationalitätsrechtsverletzungen identifizieren können
- die Schüler dagegen rechtliche Mittel und Wege finden können

Das Lehrprogramm sollte als ein Knaller sein, der das Interesse in allen, die in der Siedlung leben, erweckt, sonst für die Kinder, als die Generation der Zukunft. Für sie bietet es eine Möglichkeit, die Werten des Heimatortes, der Region bewusst zu machen. Alle Schüler sollen die am meistens charakteristischen Eigenschaften ihren Heimatland kennen, sie brauchen unbedingt solche Kenntnisse zu haben oder ähnliche gemeinschaftliche Tätigkeiten zu üben, die zur Reputation des Vaterlands, des Heimatorts des Daheims und ihrer Völker führen. Inzwischen ist die Verinnerlichung doch selbstverständlich. Die Studenten sollen auch die Tätigkeiten und die Schaffen von jeden überragenden Staatsmänner, Wissenschaftler, Erfinder, Künstler, Autoren, Dichter und Sportler erkennen, die vorher im Komitat Vesprim gelebt hatten.

Der Sprachunterricht kann im Rahmen der Klasse geschehen werden. Nach dem Nationaler Bildungsgesetz(Nemzeti Köznevelési Törvény), wenn die Gruppenzahl die vorgeschriebenen Beschränkungen erreicht und das personale Kriterium versichert ist, ist der Sprachunterricht auch in der Gruppe möglich.

Die Eltern haben das Recht, die Unterrichtsform zu wählen.

Die Teilnahme bei diesem Programm ist unabhängig davon, was für Deutschkenntnisse die Schüler haben.

Zum Sprachunterricht werden Kursbücher und Arbeitsbücher für Nationalitätenunterricht und Arbeitsblätter und Materialien verwendet.

Der Grund der Bewertung sind die allgemeinen Prinzipien und Methoden.

Entwicklungsaufgaben im Bereich der deutschen Sprache und Literatur:

- Sprachfähigkeit, Verständnis, Sinngebung und Erschaffung der mündlichen Texte
- Lesen und Verständnis des schriftlichen Textes
- Schrift, Texterschaffung
- Entwicklung der Lernfähigkeit
- Muttersprachliche Kultur, Kenntnisse über die Muttersprache der deutschen Nationalität
- Literarische Kultur, Sinngebung der literarischen Werke
- Entwicklung der Urteilsfähigkeit, und des moralischen, ästhetischen und historischen Sinnes

Entwicklungsaufgaben im Bereich der deutschen Landeskunde:

- Empirismus, Lernen
- Kritisches Denken
- Kommunikation
- Orientierung in Raum und Zeit
- Leitende Fragen auf die Reflexion

Eigenheiten des Lehrfaches:

Das Schulfach Landeskunde hat eine spezifische und zentrale Stelle in der Nationalitätenerziehung. Das Hauptziel ist: die vorhandene Identität erhalten und die fehlende Identität bilden. Die Kinder lernen ihren familiären Stamm und die Lebensweise des Deutschtums und die alten Gegenstände kennen. Außerdem lernen sie die Volksmusik- und Volkstanztraditionen, und die können sie in Praxis benutzen. Die Schüler lernen die Bräuche des Jahres und der Familie kennen. Sie können entsprechend ihrer Altersklasse eine Sammelarbeit durchführen und Ergebnisse präsentieren. Sie kennen die ungarndeutschen Volksdichtungen und Dichtungen, einige davon können sie reproduzieren, sie können dramatisierte Volksbräuche vorstellen.

Parallel mit der Erweiterung ihrer Kenntnissen, erweitert sich auch ihr Wortschatz und sprachlicher Kompetenz. Sie erlernen die historische Ereignisse der Volksgruppe zu beurteilen und deren

Wirkung zu analysieren, dies ist ein unerlässlicher Teil der nationalpolitischen Rollenverpflichtung. Ein wichtiges Kennzeichen des Unterrichtsfaches ist, dass es kooperative und offene Arbeitsformen anwendet womit es zur erlebnisnahe und wechselvolle Erarbeitung des Unterrichtsstoffes beiträgt.

Ziele im Bereich sprachlicher Kompetenz:

Sprachverstehen und Sprechen: die Schüler sollen im Stande sein auf deutsche Sprache zu kommunizieren. Sie sollen die Möglichkeiten der nonverbalen Kommunikation kennenlernen, ihren Sprechpartner verstehen und die deutschsprachigen Sendungen der Massenmedien (Radio, Fernseher, Filme) verstehen. Sie sollen fähig sein Dialoge zu führen, Texte zusammenzustellen und analysieren- sich gemeinsprachlich auszudrücken, beim Sprechen sollen sie sich nach grammatischer Richtigkeit streben, ihr Wortschatz soll bis zum Abschluss der achten Klasse 1700 Wörter umfassen.

Bereiche der Nationalitätenerziehung im Unterricht:

- Volksüberlieferung: Erkenntnis und Pflege der Traditionen des Wohnortes, Volkskunst.
- Naturschätze und kulturelle Werte.
- Volkstümliche Naturkunde: astronomische Kenntnisse, volkstümliche Wetterprognose.
- Traditionelle Kinderalltage und Kinderspiele: die Gegenstände und Werkzeuge der Natur benutzen, Bewegungs-, Geistliche,-und Geschicklichkeitsspiele, Partnerwahl, Abzählreime, Sprüchelein.
- Volksbräuche: dramatische Spiele, Begrüßungen, Festtage, denkwürdige Tage, Bräuche der Arbeitsgelegenheit und der Landwirtschaft.
- Bräuche, die mit den Wendepunkten des Lebens verbunden sind: Geburt, Kindheit, Jugendalter, die Bräuche der Eheschließung, Tage der Erinnerung an unseren Verstorbenen, Pflege des Grabes, Gedenkstätte.
- Trachten: Tracht des engeren Wohnortes, geschichtliche und regionale Charakterzüge der Volkstracht.
- Architektur: Zusammenhänge zwischen dem gebauten Milieu und der landschaftlichen Anlage, Bauweisen, Gliederung der Haustypen, Inneneinrichtungen, Gegenstände.
- Ernährung: Rezepte von landschaftsartigen Speisen, und traditionellen Gerichten.

- Handwerk: naturhafte, einfache Gegenstände; Zusammenhang von Funktion, Stoff, Form und Ästhetik; volkstümliche Ornamentik; Motive und ihre Verwendung bzw. ihre Bedeutung an Gegenständen.
- Volksmusik: Volkslieder des Heimatlandes kennenlernen, Kinderlieder, Kinderspiele, Volkslieder, Lieder des Volksbrauches; Anhörung von gesungenen und instrumentalen authentischen Aufnahmen; Rhythmus- und Melodiebegleitung an einfachen Instrumenten.
- Volkstanz: Volksspiele und Tanzlernen mit Hilfe von authentischer Musik.
- Geschichte und Ortsgeschichte: Geschichte des Wohnortes; die überragende Perioden der Ortsgeschichte; die wichtigsten Stationen der Entwicklung der Siedlung; Gedänkstätte; Statuen; Nationalsymbole; Gründung und Vermehrung der schulhistorischer und lokalgeschichtlicher Sammlung.
- Naturumgebung: die Werte der lebendigen und unbeseelten Natur; die zu der Umgebung gehörende örtliche Benennungen; die Wirkung der Naturverhältnisse auf die Siedlung und auf den Bau; der bestimmbare Einfluss der Landschaft auf die ehemalige und auf die heutige Lebensweise; die Wirkung der geographischer Umgebung auf die Gesellschaft, Ökonomie; die am häufigsten vorkommende Schadstoffe, deren Herkunft und wie diese oder ihre Wirkung reduziert bzw. getilgt werden können; das Auftauchen von globalen Problemen in engeren Umgebung.

3 Hatálybaléptetés ütemezése

A NAT 2020, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény ill. a 20/2012. EMMI rendeletben foglalt kerettantervnek megfelelően évfolyamonként, tanévenként a következőképpen alakul.

tanév	Évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
2020-2021	ÚJ KT	R KT	R KT	R KT	ÚJ KT	R KT	R KT	R KT
2021-2022	ÚJ KT	ÚJ KT	R KT	R KT	ÚJ KT	ÚJ KT	R KT	R KT
2022-2023	ÚJ Kt	ÚJ KT	ÚJ KT	R KT	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT	R KT
2023-2024	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT	ÚJ KT

ÚJ KT:Új kerettanterv szerint

R KT:Régi kerettanterv szerint

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020-as Nat szerint															
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.															
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.
Magyar nyelv és irodalom	7		7		6		6		4		4		4		4
Nemzetiségi nyelv és irodalom	5		5		5		5		5		5		5		5
Nemzetiségi népismeret	1		1		1		1		1		1		1		1
Matematika	4		4		4		4		4		4		4		4
Történelem									2		2		2		2
Állampolgári ismeretek															1
Hon- és népismeret											1				
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1
Környezetismeret					1		1								
Természettudomány									2		2		0		0
Kémia													1		2
Fizika													2		1
Biológia													2		1
Földrajz													1		2
Ének-zene	1		1		1		1		1		1		1		1
Vizuális kultúra	1		1		1		1		1		1		1		1
Dráma és színház													1		
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1

Testnevelés	4	4	4	4	5	5	5	5	
Tánc	1	1	1	1					
Osztályfőnöki					1	1	1	1	
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	
Szabadon tervezhető óra	1	1	0	1	2	1	0	0	
Összes tervezett óraszám	26	26	27	27	29	30	33	33	
Összesített óraszám	26	26	27	27	29	30	33	33	
Maximális nemzetiségi órakeret	27	27	27	28	31	31	33	33	
Maximális órakeret a Nat szerint	24	24	24	25	28	28	30	30	

A magyar hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. A mi intézményünkben ez 6. osztályban fog megvalósulni. A 7. évfolyamon a “Dráma és színház”, a 8. évfolyamon pedig az “Állampolgári ismeretek” kerül bevezetésre felmenő rendszerben. A “Dráma és színház” tantárgy szervezése megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében, továbbá tömbösítve is.

A “Dráma és színház” tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti.

A hit,-és erkölcsstan tantárgy értékelésének alapelvei megegyeznek a többi tantárgy értékelésének alapelveivel.

A nemzetiségi népismeret feldolgozására előírt óraszám 1-8. osztályig heti 1 óra. A nemzetiségi népismeret tantárgy szervezése részben megvalósulhat projektnapok, témahét vagy tematikus hét keretében, továbbá tömbösítve is. A természettudományos tantárgyakat a 7-8. évfolyamon diszciplináris bontásban, heti 3-3 órában tanítjuk a két évfolyamra vetítve.

A mindennapos testnevelésórák kiválthatóak. Az Nkt. 27. § (11) bekezdése rendelkezik erről, mely jelenleg a következőképpen szól

„Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azokban az osztályokban, amelyekben közismereti oktatás is folyik, azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti vagy szakmai elméleti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra:

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel,
- d) egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelésórával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki. *Intézményünk alsó tagozatán heti két testnevelés óra néptánc formájában valósul meg.*
- A tantárgyankénti helyi tanterveket és egyéb foglalkozások foglalkozási terveit a Pedagógiai Program melléklete tartalmazza.
- Az SNI-s, BTMN-es fejlesztő órákat és a csoportos pedagógiai foglalkozások óraszámait a tantárgyfelosztás tartalmazza.
-

4 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a hivatalos tankönyvlistán szerepelnek. Törekszünk a kompetencia alapú tankönyvek választására.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszköz kiválasztás szempontjai:

- NAT és kerettanterv kompatibilis legyen,
- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
- elsőbbséget kapjanak a több tanéven keresztül használhatók,
- egymásra épüljön (egyes fejezetek, egyes évfolyamok),
- nyelvezete, képanyaga vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- a tanulók képességeinek fejlesztését szolgálja,
- a többségben lévő átlagos képességű tanulókhoz igazodjon,
- tartalmazza a korszerű technikai és tudományos eredményeket, nézeteket,
- segítse az önálló tanulást, az önálló tevékenységet,
- az esetleges tankönyvi változtatások fő szempontja a sikeresebb oktatás elősegítése legyen,
- a tankönyvek ár-érték aránya a lehető legjobb legyen,

- tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulói segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntések nem változtathatók meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

5 **Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek**

- Aktív tanulás.
- A tanulói kompetenciák kreatív alkalmazása.
- Tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák .
- Differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása .
- Párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny tanulás.
- Többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.
- Iskolán kívüli szakemberek bevonása.
- Külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználása(könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).
- A pedagógusok együttműködése, kapcsolódó tantárgyi tartalmak integrálása.

5.1 **Az eredményes tanulás segítésének elvei**

6. *Tanulási környezet*

- A különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez.
- IKT és digitális eszközök hozzáférhetővé tétele. (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolat.
- A tanulók értékelését egyéni fejlődésük, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

- A tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak.

7. *Egyénre szabott tanulási lehetőségek*

- Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.
- A tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekinti.
- Fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait.
- A tehetséges tanulók esetében a tanulási fókusz és az érdeklődést a megfelelően motiváló feladatokkal kell fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell.

8. *Mindennapos testnevelés*

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Intézményünk megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki,
- egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján – amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik – a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással váltható ki.

Amennyiben a testnevelés óra keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei a nevelési-oktatási intézményben nem állnak rendelkezésre, akkor heti egy alkalommal legfeljebb két testnevelés órát egy tanítási napon összevonva lehet megszervezni.

5.2 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A német nemzetiségi nyelvoktató programra azok jelentkezését fogadjuk el, akiknek szülei írásban a megfelelő írásbeli nyilatkozatokat megteszik. Az iskolába felvett tanulók csoportba való beosztásáról a vezetőség véleményének kikérésével az igazgató dönt.

Amennyiben a következő tanévtől a tanuló a programokban nem kíván részt venni, azt a szülő írásban minden év május 20-ig jelentheti be. A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés – a felzárkóztató foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével – önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra, a csoportos pedagógiai foglalkozásokra és a etika/ hit- és erkölcstan oktatásra történő előzetes jelentkezés május 20-ig kell, hogy megtörténjen. A jelentkezés egy tanévre szól, és csak rendkívüli esetben módosítható.

A felzárkóztató foglalkozásokra a tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok javasolják, ez alól felmentést csak a szülő írásbeli kérelmére az iskola igazgatója adhat.

Az egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulók részvétele a foglalkozásokon kötelező.

A tanórán kívüli foglalkozások megszervezésénél a tanulói, a szülői, valamint a nevelői igényeket a lehetőségek szerint figyelembe kell venni. A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit az iskola igazgatója bízta meg, akik munkájukat munkaköri leírásuk alapján végzik. Tanórán kívüli foglalkozást vezethet az is, aki nem az iskola pedagógusa.

Több azonos foglalkozás indulása esetén lehetőség nyílt a pedagógus megválasztására is.

A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését (a foglalkozások megnevezését, heti óraszámát, a vezető nevét, működésének időtartamát) minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában annak mellékleteként rögzíteni kell.

Iskolai sportkör keretében sportcsoportok szervezhetők. Az iskola tanulóinak nyújt lehetőséget sportköri foglalkozásokon, versenyeken való részvételre.

A tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel önkéntes, mely a szülő/gyám aláírásával ellátott jelentkezési lapon történik, és -lehetőség szerint- egy tanévre szól.

5.3 Projektoktatás

A projekt egy adott tantervi fejlesztési cél elérése érdekében, egy kijelölt témakör keretén belül, meghatározott időkeretben, a tanár és a tanulók közös cél meghatározásával és közös tevékenységével, konkrét – legtöbbször tárgyasult – eredménnyel járó tanulás.

A projektoktatás jellemzői:

- Valóságos feladatokat nyújt, növeli a tanulók önállóságát, autonómiáját.
- A projektben az együttműködés kényszer, fejleszt a toleranciát, empátiát.
- Differenciált tanulói szerepvállalással. munkamegosztással eltérő sikert biztosít.
- A közös tanári-tanulói célkitűzések okán, közvetlen a tanulói motiváció.
- A tevékenységen, tapasztalaton alapuló tanulás, képességfejlesztő hatású.
- Növeli a természetes, spontán tanulás arányát.
- Rövidtávú eredménye van, gyors visszajelzést biztosít a tanulók számára.
- Erősíti a tanulók felelősségtudatát, javítja döntésképeségüket, s ezen keresztül önismeretüket.
- Közvetlen az egyéni és közösségi hasznosulása.
- Tanári szerepváltás, közvetlen tanár-diák viszonyt eredményez.
- Tanári együttműködést követel.
- Élményközpontú.

5.4 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Szociális és életpálya építés kompetencia fejlesztése fontos feladatunk. Tanulóinkkal elbeszélgetve az a vélemény alakult ki, hogy sokan élnek olyan környezetben, amely nem ad megfelelő mintát a gyerekeknek majdani saját családi életük helyes vezetésére. Ezért minden, ami ebben segítségükre lehet kiemelten fontos terület. Meg kell tanítani őket összhangban élni a

környezettel. Az általa látott pozitív és negatív példákon át meg kell győznünk az egészséges életmód, a környezetvédelem hasznáról és a fontosságáról.

A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák a kulcskompetenciák fejlesztése érdekében:

- szociális hátrányokkal küszködő fiatalok feltérképezése,
- drog- és bűnmegelőzési programok (kapcsolat a rendőrséggel, Család-, és Gyermejjóléti Szolgálatokkal)
- pályaorientációs tevékenység,
- helyi könyvtár használata,
- családlátogatás,
- tudatosan szervezett szabadidős programok kínálata,
- szenvedélybetegségek megelőzéséről felvilágosító előadások,
- egészségvédelmi, baleseti, tűzvédelmi oktatás,
- iskolai házirend betartatása,
- tanuló- és gyermekbalesetek megelőzése,
- délutáni csoportos pedagógiai foglalkozások biztosítása,
- felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok,
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről,
- pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon,
- megfelelő kapcsolat az önkormányzattal.

Hátránykompenzálás (konkrét egyénre szóló feladatok):

- személyiség motiválás,
- kommunikációs készségek fejlesztése,
- tanulási képességek fejlesztése,
- egészségvédelmi és szociális prevenció,
- viselkedéskultúra fejlesztése,
- önismeret, önnevelés fejlesztése,
- praktikus kreativitás fejlesztése,
- szociális készségek fejlesztése,
- az erkölcsi tartás fejlesztése.

Az iskola pedagógusainak feladata, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.

A pedagógusok feladata, hogy a tanuló anyagi veszélyeztetettségének esetén kezdeményezze, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást a tanuló lakó- illetve tartózkodási helye szerint illetékes szervnél.

5.5 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A tanítási folyamatnak háromféle értékelési mód, funkció szerinti használata indokolt:

- helyzetfeltáró (diagnosztikus);
- fejlesztő (formáló);
- záró értékelés (minősítő, osztályozó, summatív).

A helyzetfeltáró értékelés a tanulók előzetes ismereteinek feltárására, a kiinduló szint megállapítására szolgál.

A fejlesztő, segítő értékelést az ismeretek elsajátítása, gyakorlása és alkalmazása során használjuk.

A minősítő értékelésre a tanulás befejezése, a témakör feldolgozása után kerülhet sor.

Alapelvek az értékelésnél:

- objektív, érvényes, megbízható legyen;
- sokoldalú, változatos legyen;
- legyen figyelemmel a tanulók életkori sajátosságaira, a tantárgy jellegére;
- a tantárgytól függetlenül vegye figyelembe a nyelvi megformáltság színvonalát.

Az értékelésnél figyelembe vett legfontosabb szempontok:

- birtokában van-e a tanuló a tantárgyhoz kapcsolódó legfontosabb alapismereteknek, tényeknek, fogalmaknak, összefüggéseknek;
- tudja-e az előbbieket tudatosan alkalmazni;
- felismeri-e az összefüggéseket, képes-e ezeket a tanult módon kifejezni;
- mennyire igényes az elvégzett munkával kapcsolatban;
- használja-e - az életkorának megfelelő szinten - a tanultakat;
- mennyire egyenletes a teljesítménye.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a közelmúltban (1-3 hét) tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. Egy hét, vagy annál hosszabb távollét (betegség) esetében a visszaérkezés napján a tanuló kérheti a számonkérés ésszerű ideig történő halasztását.

A készségtantárgyak kivételével a második-nyolcadik évfolyamon a tantárgyak ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet és írásbeli számonkérés, illetve gyakorlati tevékenység formájában.

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő (illetve a szöveges értékelési mondatbanknak megfelelően osztályfőnöki kompetencia).

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT

- JÓL TELJESÍTETT
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
- FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL

A második évfolyam végétől a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben és év végén minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

Értékelési szabályzat:

Az érdemjegyek súlyozásáról a szaktanár saját szakmai meggyőződése szerint dönthet, melyet a tanév elején előre ismertet diákjaival.

Jegyek szintezése: 50%(órai feladat, házi feladat), 100% (írásbeli röpdolgozat, szóbeli dolgozat, felelet, beszámoló, gyakorlati feladat, házi dolgozat, e-learning feladat, teszt feladat, nyelvi feladat),110% (projektmunka), 150 % (témazáró dolgozat).

A tanuló órai munkáját, házi feladat megoldásait és szorgalmi feladatait az osztályzat megállapításakor a szaktanár figyelembe veszi.

A tanuló értékelésénél – a differenciálás módszerét alkalmazva – a tanuló saját képességeit, sajátos nevelési igényeit is figyelembe veszi. A köznevelési törvény szerint, ha az átlagtól lényegesen eltér az osztályzat, akkor azt az osztályozó értekezleten meg kell vitatni. A szaktanár az osztályozó értekezleten jelezze az ilyen eltérést és azt indokolja meg.

Az osztályozó értekezletekről jegyzőkönyv készül, mely az ott hozott határozatokat tartalmazza.

A jegyek átlag alapján történő megállapítása a pedagógiai programban és vizsgaszabályzatban rögzített értékelési százalékos határok figyelembevételével történik

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő **irányadó** százalékok alapján végzik el pedagógusaink.

Teljesítmény	Érdemjegy
0 – 39%	1
40 – 59%	2
60 – 79%	3
80 – 89%	4
90 – 100%	5

Ezek alapján az átlagok meghatározásakor a kerekítés az alábbiak szerint történik:

- elégtelen – 0-1,7 tizedes átlagig
- elégséges – 1,71 – 2,5 tizedes átlagig
- közepes – 2,51 – 3, 5 tizedes átlagig
- jó – 3,51 – 4,5 tizedes átlagig
- jeles – 4,51 – 5,0 átlagig

A szaktanár öt egészes átlag esetén dicséretet/kitűnőt adhat, illetve olyan jeles eredmény esetén, mely mellett kiemelkedő versenyeredményt nyújtott a tanuló.

Az osztályozhatóság feltételeit a hatályos jogszabályok és az intézmény jelen szabályzata rendezi. Intézményi szabályozásunk szerint a tanuló akkor osztályozható, ha elegendő számú érdemjegyet szerzett félévenként. Ennek száma a heti egy órás tantárgyak esetében minimum három.

A témazáró dolgozatok megírása nélkül a tanuló nem osztályozható. A témazáró dolgozatok számának meghatározása félévenként a szaktanár kompetenciájába tartozik, de félévenként legalább egy témazáró megléte szükséges.

Ha a tanuló a témazáró dolgozat írásakor hiányzik, akkor a dolgozatot pótolnia kell az intézményben rendszeresített témazáró pótló dolgozatírás időpontjában.

Ha a tanuló igazolatlanul hiányzik a pótló dolgozat megírásáról, akkor első alkalommal szaktanári figyelmeztetésben részesül. Ismételt igazolatlan hiányzásnál a tanuló nem osztályozható és tanulmányi továbbhaladásáról a nevelőtestület dönt.

5.6 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

- A pedagógus igyekszik elsajátíttatni a tanulókkal a helyes tanulási módszereket és erre a témára, többször visszatérnek.
- A tanulás elvárt alapja: a szaktárgy követelményeinek megfelelő ismeretek elsajátítása, melyhez a tanuló hozzájuthat a tankönyvből, órai magyarázatokból, délutáni csoportos foglalkozáskor pedagógus segítségével, munkafüzetekből, segédanyagokból.
- A pedagógusok figyelemmel kísérik az írásbeli és szóbeli feladatok arányait.
- Fontos a folyamatos koordináció és kommunikáció a szaktanárokkal, melynek célja az, hogy a tanulók leterheltsége csökkenjen.
- Az írásbeli és a szóbeli házi feladatok mennyisége álljon arányban a feldolgozott anyag mennyiségével annak figyelembe vételével, hogy ne terhelje a tanulókat az átlagnál jobban.
- Az írásbeli házi feladat gyakoriságát és mennyiségét a tantárgy jellege határozza meg.
- Az írásbeli házi feladat ellenőrzése minden esetben az elkészítés tényére és tartalmára terjed ki.
- A feladatok olyanok legyenek, amelyek elmélyítik az ismereteket és felkészítenek a későbbi iskolai írásbeli munkára.
- Hét végére adható írásbeli és szóbeli feladat. Ez nagyon fontos a heti „egyórás tantárgyak” miatt.
- **Tanítási szünetekre - amennyiben lehetséges – ne kapjanak a tanulók házi feladatot. Csak az utolsó tanítási nap házi feladata legyen kijelölve.**
- **Csak olyan tantárgyból lehet adott tanítási napon házi feladatot adni, amely szerepel az aznapi órarendben.**

- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró dolgozat írátható. (Ezt az érintett nevelő a felső tagozat esetében az osztálynaplóban lehetőleg egy héttel korábban beírással köteles jelezni a többi nevelő tájékoztatása érdekében.)
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

5.7 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Nevelő - oktató munkánkban – az iskola céljaival megegyezően – hangsúlyosan szerepel a tehetséges tanulókkal való foglalkozás, valamint a képességek kibontakoztatását segítő tevékenységek.

Iskolánkban, azokban az osztályokban, ahol a jogszabályban rögzített átlag létszámot meghaladja a tanulók létszáma, a személyi, tárgyi, feltételek adottak és hozzájárul a fenntartó a német nyelv és irodalom tantárgyat csoportbontásban tanítjuk. A csoportbontás elveit az igazgató hozzájárulásával a szaktanár határozza meg.

A középiskolára előkészítő, felkészítő foglalkozásokat igény szerint indítjuk nyolcadikos tanulóink számára, illetve második félévtől a hetedikesek számára.

A szakkörök, sportkörök minimális létszáma általában jogszabályban rögzített átlag létszám 30%-a (amelyektől való eltérésre az igazgató engedélyt adhat).

Az egyéni foglalkozást igénylő tanulók számára 1-3 fős csoportokat alakítunk ki.

5.8 Egész napos iskola

Az egész napos iskolai nevelés és oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve szervezzük. Az egész napos iskolai nevelés-oktatást a kötelező, a nem kötelező tanórai foglalkozások, a délutáni csoportos pedagógiai foglalkozások időkeretében szervezzük, biztosítva az egyéni foglalkozások megtartását szolgáló időkeretet. Az egész napos iskolai nevelés-oktatás keretében biztosítjuk a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez, a

tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatást azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek, biztosítjuk a felzárkóztatással és a tehetséggondozással kapcsolatos feladatok ellátását. Biztosítjuk a feltételeket a tankönyvek, füzetek és más tanulói felszerelések biztonságos iskolai tárolásához.

5.9 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik.

Az érintett tanuló fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskolai testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi. A fizikai fittségi méréshez kapcsolódó iskolai adminisztrációs feladatok elvégzéséhez, a mérési eredmények rögzítéséhez az intézményeknek az alábbi programokat kell használni:

Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszer (a továbbiakban: NETFIT® rendszer).

A fizikai fittségi mérés eredményeit a mindenkor tanév rendjéről szóló jogszabályban meghatározott mérési időszak utolsó napjáig az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe. A fizikai fittségi mérés tanulót érintő eredményeiről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával a NETFIT rendszeren keresztül kap tájékoztatást.

A fizikai fittségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására.

6 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

6.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészségnevelés célja:

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnővekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat, és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcél kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés következtésképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az egyén személyes felelőssége is kell, hogy legyen.

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnővekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani, tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel. Fejlesszék a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást. Ismertessék meg a környezet - elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit. Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az iskola feladata az is, hogy felkészítsen az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utas balesetek elkerülésének módjaira. Figyelmet kell fordítani, továbbá a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira (felismerésére, tárolására). Nyújtsanak támogatást a gyerekeknek - különösen a serdülőknek - a káros

függőségekhez vezető szokások és életmódok (pl. a dohányzás, alkohol- és kábítószer-fogyasztás, káros szenvedélyek (játék, számítógép, Internet, stb.) helytelen táplálkozás, öltözködési szokások) kialakulásának megelőzésében. Az iskola megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős példaértékű szerepe van.

Iskolánk célja:

- a tanulóinkban kialakítsuk az egészséges életmód iránti igényt,
- a tanulók képesek legyenek objektíven felmérni saját egészségi állapotukat,
- ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit,
- az egészség érték legyen számukra, utasítsák el a számukra károsat,
- mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Nyújtsunk az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismereteket, mutassuk be a sokoldalú egészségvédő lehetőségeket.
- Tanítsuk meg, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ezek megóvására magatartási alternatívákat ajánlunk, megtanítjuk a tanulókat megfelelő egészségvédő magatartásra, gyakorlással, segítséggel, példamutatással.
- Nélkülözhetetlen az egészségvédelmi szokásrendszer kialakítása, a helyes szokások folyamatos gyakoroltatása, ellenőrzése.
- Motiváljuk, ösztönözzük a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, közös véleményformálással, támogató tanácsadással is.

- A délutáni csoportos pedagógiai tevékenységek során, biztosítsunk lehetőséget arra, hogy a délelőtti megterhelő tanulás után 1 - 1 órát szabad levegőn töltsenek gyermekeink, tudatosan tervezett, sokoldalúan fejlesztő mozgással és játékkal.
- Fordítsunk figyelmet a helyes napirend és heti rend kialakítására.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása: napi ötszöri étkezés fontosságának ismertetése.
- A kulturált étkezési szokások, az ízléses terítés az étkezések rendjének kialakítása.
- El kell érünk, hogy a tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket, és kisebb mértékben fogyasszanak egészségtelen dolgokat.

6.2 Az iskola környezeti nevelési elvei

A 20/2012-es EMMI rendelet lehetővé teszi az iskolákban, témahetek szervezését. A mi iskolánk is bekapcsolódik minden évben, és a Fenntarthatósági témahét keretében még több programon, még színesebb formában hívjuk fel tanulóink figyelmét a környezettudatos viselkedésre.

Célok, alapelvek:

Stratégiailag kiemelt céljaink:

- fontos kiemelni, hogy az iskola ezen programja során lehetőség nyílik a természettudományos, vállalkozói, esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztésére,
- természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása,
- globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása,
- helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése,
- a természet szeretetére nevelés,

- a globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés,
- a mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés,
- a fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.

Tevékenységekhez közvetlenül kapcsolható részcélok:

- saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés - hulladékkezelési program, kert program, tisztasági verseny,
- válogatott hulladékkezelésre szoktatás,
- a kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése,
- településeink helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése,
- a természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása,
- a gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése,
- a természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása, kézműves foglalkozások keretében.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének személyi feltételei:

Iskolánk környezeti nevelési tevékenységében részt vesz a teljes testület, valamint a technikai dolgozók is. Az iskola pedagógusainak rendelkezniük kell a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel, módszertani kompetenciákkal.

Az iskolai környezeti nevelés céljai és feladatai:

A környezeti nevelés átfogó célja hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása annak érdekében, hogy a felnövő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását.

- Fel kell készíteni a tanulókat arra, hogy megértsék a természet komplexitását.
- Különös figyelmet kell fordítani a tanulók természettudományos gondolkodás módjának fejlesztésére.

- Arra kell törekedni, hogy alakuljon ki a környezet iránti érzékenyséjük, legyenek képesek felismerni a környezet minőségi változásait, tudják elemi szinten értékelni azokat.
- Alakuljon ki bennük a környezeti értékek iránti büszkeség, felelősség és tisztelet.
- Olyan állampolgárokká váljanak, akik ismerve tetteik következményeit úgy élnek, hogy környezetüknek ne okozzanak sebeket.

Az iskolai környezeti nevelés feladata bemutatni és gyakoroltatni azokat a - környezet megóvásához szükséges- képességeket, amelyek a természet és társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik.

A tanulók életkorának megfelelően tanórán és tanórán kívüli programokon foglalkozni a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

Az idegen nyelv segítségével a diákok megismerkednek más nemzetek környezetvédő tevékenységével, környezeti problémáival, így láthatják tanulóink, hogy a gondok nem egyediek és az emberek felelőssége is közös.

Tanórán kívül megvalósítandó célok:

Tanulmányi túra a közvetlen környezeti értékek felfedezésére és a környezetet károsító problémák megismerésére, esetenként megszüntetésére. (illegális hulladék összegyűjtése)

Távolabbi túrák alkalmával más tájegységek jellegzetességeinek megismerése.

Környezetünk „zöldítése”: virágok, fák, cserjék ültetése.

Természetes anyagok előtérbe helyezése.

Szelektív hulladékgyűjtés fokozatos bevezetése.

Szelektív hulladékgyűjtési akciók ősszel és tavasszal: papír, elem, elektromos gépek.

Újrahasznosítási technikák megismerése, alkalmazása.

Természetes anyagok előtérbe helyezése.

Természetbarát anyagok megismertetése.

A környezeti nevelés a tantárgyi keretek között:

Az iskolai oktató-nevelő munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégiscsak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemlélet formálása, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata, a megvalósítást viszont nagymértékben befolyásolja, hogy milyen tantárgyról is van szó.

Környezeti nevelés tantárgyi keretek között az alsó tagozatban:

A környezeti nevelés átfogja az alsó tagozatos tárgyak teljes körét, valamennyi tantárgy ismeretanyagába beépítve, integrált módon történik. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, később fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

A környezetismeret tantárgy az elemi környezeti nevelésnek a fókuszpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tanulói tevékenységek állnak az órák megtervezésének középpontjában. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

A magyar nyelv és irodalom órákon, - szövegértési kompetencia fejlesztése - környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet pl. a mindennapi életből, természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése.

Matematikai kompetencia fejlesztése:

Szöveges feladatokban valódi adatok felhasználása a tanítás során, például egyes vadon élő fajok egyedszámának, vagy az emberi népesség számának alakulása. Keressék meg más adatok hozzáférési forrásait, és az adatokat használják fel különböző típusú feladatok (algebrai műveletek, táblázatok, grafikonok készítése stb.) megfogalmazásánál. Jelentős szemléletformáló hatása lehet valós, a saját meteorológiai mérőállomáson gyűjtött adatsorok alapján összeállított feladatoknak is.

Testnevelés:

A testnevelés eszköze lehet pl. a mozgás örömeinek átélése, a szabad levegőn tartózkodás fontossága. Az időjárás elemeinek közvetlen megtapasztalása. Lehetséges témák, tevékenységek, pl.:

- Gyalogos, kerékpáros túrák
- A természeti környezet sajátosságai
- Helyes viselkedés a természetben
- Tájékozódás terepen
- A zaj is szennyezi a természetet.

Eszztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése:

A művészeti tárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan felhívják a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára (módszer lehet pl. hulladékok felhasználása "művészeti" alkotások létrehozásához, virágok, csigaházak, termések gyűjtése, lenyomatok készítése).

Technika-életvitel kompetencia fejlesztése:

A technika-életvitel kompetencia fejlesztése során nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressenek és mutassanak be. (Lehetséges témák: ismerkedés az anyagokkal, érzékszervi tapasztalások, a közlekedés környezetszennyezése: lég és zaj. Ember és környezete. Természeti és ember alkotta környezet. Kézműves technikák, Környezetbarát fogyasztói szokások, hulladékkezelés, takarékoság.)

Környezeti nevelés tantárgyi keretek között a felső tagozatban:

A környezeti nevelés alapvető pillérei a **természettudományi** tantárgyak: *természetismeret, biológia, földrajz, fizika, kémia, matematika*. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát. Védni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A **társadalomtudományi** tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi döntések elemzése

segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tárgyak feladatai közé tartozik az is, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat, a környezeti válság kezeléséhez és megoldásához szükséges világképet, erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésre álló gazdasági és jogi eszközöket.

A ***technika-életvitel*** tantárgy nagy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

Az ***anyanyelv, idegen nyelv és a matematika kompetencia fejlesztése során*** a környezeti nevelés lehetősége lehet például: újságcikkek elemzése, fordítása, amelyek környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozik, szituációs játékok játszása, a megszerzett ismeretek környezetvédelmi szakterületen való alkalmazásának bemutatása, illetve ilyen témájú gyakorlati példák alkalmazása. Jelentős szemléletformáló hatása lehet például valós, meteorológiai megfigyelés során gyűjtött adatsorok felhasználásának matematikai és fizikai számítási feladatokban, ezen adatok digitális feldolgozása.

A ***művészeti tárgyak*** alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára (egy módszer lehet pl. hulladékok felhasználása "művészeti" alkotások létrehozásához). A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével, és az igények kialakításával teheti a legtöbbet.

A környezeti nevelés tantárgyközi keretek között:

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásához.

Kézműves foglalkozások:

Minden tanuló számára lehetőséget teremtünk délutáni és egyéb foglalkozások keretében a természetes anyagok, és hagyományos kézműves technikák megismerésére.

Jeles napok:

A környezeti nevelés a környezetkultúra átadásáról is szól. Meg kell terveznünk, hogyan alakítjuk ki ünnepi hagyományainkat. Ezeket a legváltozatosabb formában tesszük emlékezetessé.

Ráhangoljuk gondolatainkat, kialakítjuk szokásainkat, kiemelkedünk a hétköznapiakból. A jeles napok témái a tanmenetben megjelennek, azok az adott tanítási órákon szóba kerülnek. Nemzetiségi iskolánk egyik jeles napjai az „der Erntedankfest” és a Trachttag.

Táborok:

Iskolánk a lehetőségek függvényében tábort is szervez a környezeti nevelési céljaink megvalósítása érdekében (nyári tábor, mely részben önköltséges, mert az intézmény pályázatokkal, támogatók keresésével igyekszik a szülők terheit csökkenteni).

Iskolai papírgyűjtés:

Az iskolai papírgyűjtésre tanév folyamán egy alkalommal kerül sor. A papírgyűjtés eredményét nyilván tartjuk. Fontosnak tartjuk a munka eredményeinek egyéni és osztályszintű szemléletes prezentálását.

E-hulladék gyűjtése:

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink lássák az elhasználódott, tönkrement elektronikai cikkek újra-hasznosításának lényegét.

Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek:

Iskolánk külső, belső megjelenésének tükröznie kell azt a szemléletet, hogy mindenki fontosnak tartja a környezet állapotának milyenségét, az egészséges, esztétikus környezet biztosítását a hatékony munkavégzéshez. Nem sokat ér a szavakban átadott tudás, ha az iskola egész működése, a dolgozóinak személyes példája ellentmond annak. Ehhez mindenkinek - pedagógusoknak, technikai munkatársaknak egyaránt - tevékenyen hozzá kell járulnia a saját munkaterületén, tevékenysége során.

Az iskolai környezet természet közelivé formálásához az osztályteremben szobanövények gondozásával járulhatunk hozzá. A Fenntarthatósági témahét keretén belül hagyománnyá kívánjuk tenni, hogy elsőseink fát ültetnek a kertben, illetve más tanulócsoportjaink élő, lehetőleg évelő növényekkel díszítsék iskolánk udvarát. Az élőlények természetes közegükben való megfigyelése

hasznos tapasztalatokat nyújt, igényességre nevel, hozzászoktatja a gyerekeket a növényekről való gondoskodáshoz, s egyúttal a közvetlen környezetet is emberibbé teszi.

Törekedni kell, arra hogy iskolánkban a **környezetbarát termékek használata** - a papírhasználatról az írószereken át a takarításig-, általánossá váljon a tanórákon és az irodákban egyaránt.

A tantermek dekorálásához lehetőség szerint természetes alapanyagokat használunk: színes karton, fa, textil, parafa. Kerüljük az egészségkárosító anyagokat tartalmazó termékeket. Műanyagokat csak indokolt esetben alkalmazzunk. A dekoráció legyen tartós, máskor is felhasználható.

Belső kapcsolatok; iskola- szülő-tanuló viszony a környezeti nevelés terén:

Az iskola legfontosabb célcsoportjai a környezeti nevelés terén a tanulók, a családok, a szülők, a helyi közösség tagjai. Az iskolai környezeti nevelés fogékonyabbá teszi a szülőket, illetve a helyi lakosságot a helyes környezet- és természetvédő magatartás iránt.

Az iskola törekszik a szülők környezeti akciókba való bevonására, a hasznos-anyag gyűjtés terén és több szabadidős programunk kapcsán.

Fontos, hogy a szülőket rendszeresen tájékoztassuk környezeti nevelői munkánkról, valamint az ezzel kapcsolatos feladataikról.

7 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

7.1 A magatartás értékelésének elvei

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás:

- Az a tanuló, aki a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményével példás viselkedésével elősegíti, társait ösztönzi.
- Az iskolai feladatokból önként részt vállal, azokat teljesíti.

- A házirendet betartja, s ezzel társainak jó példát mutat.
- A felnőttekkel, társaival szemben udvarias, segítőkész, tisztelettudó, megértő, együttműködő és jóindulatú.
- Fegyelmező intézkedés nem volt vele szemben.
- Munkavégzése megbízható, pontos, lelkiismeretes.
- Megnyilvánulásaiban őszinte.

Jó:

- Az a tanuló, akinek neveltségi szintjében, emberi kapcsolataiban apróbb hiányosságok tapasztalhatók, de törekszik a kijavításukra.
- Részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi.
- A házirendet igyekszik betartani.
- Fegyelmezési ritkán fordulnak elő, ezek kismértékűek.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.

Változó:

- Az a tanuló, aki a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyása.
- Viselkedésével szemben kifogás merül fel.
- Többször vét a házirend és a közösségi magatartás szabályai ellen.
- Társaival szemben időnként durva, goromba, nem segítőkész.
- Önértékelése irreális, felelősségérzete, rendszeretete ingadozó.
- Fegyelmezési fokozata: írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés.
- Legsúlyosabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói figyelmeztetés.

Rossz:

- Az a tanuló, aki fegyelmezetlen magatartásával a közösségi fejlődést hátráltatja, rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelői ráhatásokat tudatosan elutasítja.
- A felnőttekkel szemben gyakran neveletlenül viselkedik, tiszteletlen, társaival durván beszél, verekedik.

- Legmagasabb fegyelmező intézkedés vele szemben: igazgatói szigorú megrovás.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

7.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az E-naplóba és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Példás:

- Annak a tanulónak a szorgalma, aki a tanulmányi munkában kitartó, a tőle telhető legjobb eredményre törekszik.
- Munkája pontos, megbízható, precíz, törekszik a hibátlan munkavégzésre.
- Többletfeladatokat vállal, feladatait önállóan és megbízhatóan végzi el.
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig készül, figyel, érdeklődő.
- Érdeklődése sokirányú, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál, ismeretanyaga a tananyagon kívülre is kiterjed.

Jó:

- A tanuló szorgalma, ha figyel az órákon, a házi feladatot elvégzi, az órákra a képességeihez mérten lelkiismeretesen készül, az órán megfelelően dolgozik de többre nem törekszik.
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik, és ellenőrzi munkáját, önmagát.
- Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó:

- Annak a tanulónak a szorgalma, akinek munkája ingadozó, hanyag és jó munkák váltogatják egymást.
- Önállótlan, csak utasításra kezd a munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- Munkája változékony, gyakran dolgozik képességszintje alatt.
- Szétszórtság jellemzi, ritkán köti le valami.

Hanyag:

- A tanuló szorgalma, ha fegyelmezetlenül dolgozik, megbízhatatlan, a munkáját nem végzi el.
- Képességeihez, körülményeihez képest csak vonakodva és keveset tesz tanulmányi előrehaladása érdekében, munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan.
- Gyakran mulasztja el kötelességeit, munkafegyelme rossz.
- Érdektelenség, teljes közömbösség jellemzi.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

7.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A tanulók jutalmazásának elvei és formái:

- Szaktanári dicséretben akkor részesülhet a tanuló, ha szaktárgyi versenyeken eredményesen szerepelt, abban a tantárgyban kiválóan teljesített.
- Osztályfőnöki dicséret illeti meg, ha az osztályközösség életére pozitív hatással van, tetteivel növeli osztálya hírnevét.
- Igazgatói dicséretet akkor kaphat, ha valamilyen módon öregbíti iskolánk hírnevét megyei vagy országos szinten.
- Jutalomkönyvet és oklevelet kaphat, ha egész tanévben kiemelkedő tanulmányi eredményt és példamutató magatartást tanúsított.
- Jó tanuló - jó sportoló címet kaphat, ha kiváló sportteljesítményeivel és tanulmányi eredményével iskolánk hírnevét erősítette.

A jutalmazási formák - jellegüktől függően – kihirdetésre kerülhetnek az iskola közösségei előtt vagy ünnepi alkalmakkor.

A tanév folyamán kapott írásbeli dicséretet a naplóba bejegyzésre kerülnek.

Fegyelmező intézkedések:

- Ügyeletes tanári, tanítói és nevelői figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli)
- Szaktanári figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli): A tantárgyi követelményeket nem teljesítette, a felszerelés, a házi feladat többszöri hiánya, az órákon előforduló fegyelmezetlenség miatt.
- Osztályfőnöki figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli): A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettség-szegése, a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.
- Osztályfőnöki intés (szóbeli, írásbeli): A tanuló tanulmányi és magatartásbeli kötelezettség-szegése, a házirend enyhébb megsértése, igazolatlan mulasztás miatt.
- Osztályfőnöki megrovás (szóbeli, írásbeli) az iskolai házirend szándékos megsértése miatt.
- Igazgatói figyelmeztetés (szóbeli, írásbeli): Az iskolai házirend megsértése, igazolatlan mulasztás, szándékos, kisebb értékű károkozás, fegyelmezetlenség miatt.
- Igazgatói intés (írásbeli): Az iskolai házirend gyakori megsértése, nagyobb értékű károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.
- Igazgatói megrovás (írásbeli): Az iskolai házirend gyakori, súlyos megsértése, szándékos nagyobb értékű károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos fegyelmezetlenség miatt.
- Igazgatói szigorú megrovás (írásbeli): Az iskolai házirend gyakori, súlyos megsértése, szándékos nagyobb értékű károkozás, igazolatlan mulasztás, súlyos, testi épséget veszélyeztető fegyelmezetlenség miatt.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Intézményünkben a nyugodt nevelési- oktatási légkör kialakítására, a tanítási órák védelmére adaptáltunk egy programot, amit „Gaja” programnak neveztünk el. A program alapelve, és céljai:

- A másik ember jogainak tiszteletben tartása

- Önálló, felelősségteljes gondolkodásra nevelés
- Az iskola rendjébe való beilleszkedés segítése
- A tanulók tanuláshoz való jogának biztosítása

Jogok és kötelességek pedagógusra és diákra nézve:

- Minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz
- Minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz
- Mindenkinek tisztelnie kell mások jogait

A programról részletes tájékoztatást az osztályfőnököktől, igazgató-helyettestől, igazgatótól lehet kérni.

1 A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

1.1 Érvényesség

A Bakonyánai Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola Pedagógiai Programja Simonné Rummel Erzsébet BNNÖ elnök jóváhagyásával lép hatályba, visszavonásig hatályos.

Nyilvánosság

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető elektronikus, letölthető formában az intézmény honlapján: www.bakonynana.edu.hu valamint egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az intézmény irattárában
- az intézmény nevelői szobájában
- az intézmény igazgatójánál

A Pedagógiai Program mellékletét képezik a helyi tantervek.

Bakonyána, 2024. augusztus 26.

Bognár Angéla
Bognár Angéla

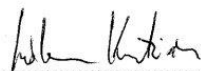
igazgató

**A PEDAGÓGIAI PROGRAM
ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA**

A pedagógiai programot az iskolai diákönkormányzat a 2024. augusztus 26. napján tartott ülésén véleményezte, és elfogadásra javasolta.

Bakonynána, 2024. augusztus 26.

.....

DÖK segítő pedagógus

A pedagógiai programot az iskola szülői szervezete a 2024. augusztus 26. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

Bakonynána, 2024. augusztus 26.

.....

Szülői Szervezet elnöke

A pedagógiai programot a nevelőtestület a 2024. augusztus 23. napján tartott ülésén elfogadta.

Bakonynána, 2024. augusztus 23.

.....

Hitelesítő nevelőtestületi tagok

A Pedagógiai Program módosításaival a Bakonyánai Német Nemzetiségi Önkormányzat a jogszabályban meghatározottak szerint jóváhagyta.

Bakonyána, 2024. szeptember 9.

Simone Rummel Erzsébet
Bakonyánai Német Nemzetiségi Önkormányzat
Bakonyána
Női elnök

